

Concord means agreement, harmony, concord, in English Grammar, simply means Subject - Verb Agreement.

Subject - Verb Agreement means the agreement of the verb with the subject in Number and Person. In other words, the verb must agree with the subject in Number and Person.

Subject - Verb Agreement એટલે ક્રિયાપદનું કર્તા સાથેનું વચન (અ. વ. તથા બ. વ.) અને પુરુષ (પહેલો પુરુષ, બીજો પુરુષ, ત્રીજો પુરુષ) ની દ્રષ્ટિએ સમાયોજન. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો Subject Verb Agreement એટલે વાક્યમાં રહેલ Verb Form (ક્રિયાપદનું રૂપ) તેના Subject (કર્તા) ના વચન તથા પુરુષ અનુસાર હોવું તે.

Examples : A :

- Raj **work** hard.
Tina and Mina **is** friends.
Aman **have** nice toys.
When I saw him, he **were** eating biscuits.

Examples : B :

- Raj **works** hard.
Tina and Mina **are** friends.
Aman **has** nice toys.
When I saw him, he **was** eating biscuits.

A વિભાગમાં આપેલાં ઉદાહરણો ખોટાં છે કારણ કે ક્રિયાપદો work, is, have તથા were તેઓના કર્તાઓ અનુક્રમે Raj, Tina and Mina, Aman તથા he ને વચન તથા પુરુષની દ્રષ્ટિએ અનુસરતા નથી. B વિભાગમાં આપેલા ઉદાહરણો સાચાં છે જેઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ આ મુદ્દાની પ્રાથમિક સમજણ માટે ઉપયોગી બની રહે છે.

વાક્યમાં Subject - Verb Agreement જળવાઈ રહે એ માટે નીચે આપેલ બાબતોનો ખ્યાલ હોવો જરૂરી બને છે.

- (1) To be નાં વર્તમાનનાં રૂપ, am, is, are છે. I સાથે am, he, she, it સાથે is તથા we, you, they સાથે are વપરાય
I **am** a dancer.
We **are** students.
He (Ram/Mona/Hari) **is** a painter.
They (Ram and Shyam) **are** clever.
- (2) To be નાં ભૂતકાળનાં રૂપ, was, were છે. I, he, she, it સાથે was તથા you, they સાથે were વપરાય છે.
Yesterday, I **was** at Baroda
She (Sheela/Leela) **was** my friend.
It (Dus/Razz) **was** a nice movie.
They (Sujata, Hari and Minu) **were** playing.
- (3) To Have નાં વર્તમાનનાં રૂપો, have, has છે. I, We, You, They સાથે તથા He, She, It સાથે has વપરાય છે. (ભૂતકાળનું રૂપ એકમાત્ર had હોવાથી તે sub. સાથે તે વપરાય છે.)
It (table) **has** four legs.
He (Jay) **has** a luxurious flat.
We **have** our own farm.
They (My friends) **have** their own factories.
- (4) To Do નાં વર્તમાનનાં રૂપો, do, does છે. I, We, You, They સાથે do તથા He, She, It સાથે does વપરાય છે. (ભૂતકાળનું રૂપ એકમાત્ર did હોવાથી તે ગમે તે સાથે વપરાય છે.)

Do you know French?

They **don't** know how to use a mobile phone.

Does he sing sweetly?

She **doesn't** cook nicely.

- (5) સાદા વર્તમાનકાળમાં જ્યારે કર્તા ત્રીજા પુરુષ એકવચનનો હોય ત્યારે ક્રિયાપદને es જોડવામાં આવે છે. (અન્યથા મુખ્ય ક્રિયાપદોનું મૂળરૂપ જ વપરાય છે.)

Janki seldom **comes** here.

He **works** here only.

This road **leads** you to Mumbai.

Jiten Sir **teaches** English.

- (6) જ્યારે બે કર્તા and વડે જોડાય ત્યારે ક્રિયાપદનું બહુવચન વપરાય છે.

Jay and Veeru **are** friends.

An author and an actor **have** just come.

Reading and writing **are** my favourite hobbies.

Jiah and I **are** great friends.

- (7) જ્યારે એકવચનનાં and વડે જોડાયેલાં બે નામ એક જ વસ્તુ કે વ્યક્તિનો નિર્દેશ કરે ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનનું વપરાય છે. આ સંજોગોમાં માત્ર પહેલાં નામ આગળ જ કોઈ Article (a, an, the) કે Possessive (my, our... etc.) વપરાયેલું હોય છે.

My teacher and elder friend always **guides** me.

A good person and neighbour **has** passed away.

The accountant and cashier **is** absent.

A great actor and superstar **is** going to perform today.

- (8) જ્યારે બે કર્તા સાથે મળીને કોઈ એક જ વિચાર રજૂ કરે ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનનું હોઈ શકે.

Slow and steady **wins** the race.

Time and tide **waits** for none.

- (9) જ્યારે એકવચનમાં બે કે વધુ કર્તાઓ આગળ Each કે Every હોય ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનનું વપરાય છે.

Each girl and boy **wants** to go to picnic.

Every man and woman **has** something to say.

Every man, woman and child **was** happy.

- (10) જ્યારે બે કે વધુ કર્તા or, nor, either... or કે neither... nor વડે જોડાયેલાં હોય ત્યારે ક્રિયાપદ નજીકના કર્તાને અનુસરે છે.

Neither I nor Smruti **has** taken your note-book.

Neither Payal nor her parents **were** there.

Either you or I **am** at fault.

Either Ravi or his friends **have** done it.

- (11) each, every, one, either, neither, no one, none જેવા શબ્દો બાદ of અને ત્યારબાદ બહુવચનનું નામ હોય તો પણ ક્રિયાપદ એકવચનનું વપરાય છે. (Many a થી શરૂ થતા વાક્યમાં પણ ક્રિયાપદ એકવચનનું વપરાય છે.)

None of my friends **lives** near my house.

One of us **has** to do it.

Either of these books **is** mine.

Many a bird **was** killed.

- (12) બે કે તેથી વધુ કર્તા જ્યારે with, together with, along with, in addition કે as well as વડે જોડાયેલાં હોય ત્યારે ક્રિયાપદ પહેલા કર્તાને અનુસરે છે.

Mona with her friends **is** coming here next month.
The officer along with all the clerks **is** on strike.
All the students as well as the teacher **have** gone there.
She in addition to her family members **has** left the city.

- (13) જ્યારે બહુવચનનું કોઈ નામ, અંતર, વજન, ઊંચાઈ કે રકમનો એક એકમ, સમગ્રતા ઊલ્લેખ કરે ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનનું વપરાય છે.

Thirty thousand rupees **is** a big salary.
Five thousand metres **is** a big height to climb.

- (14) જ્યારે વાક્યમાં રહેલ કર્તા સંબંધક સર્વનામ હોય ત્યારે ક્રિયાપદ જે તે સંબંધક સાથે (who, that) પહેલા આવતા કર્તાને અનુસરે છે.

I, who **am** your brother, **am** telling you this.
You, who **are** my friend, must help me.
These toys, which **have** been bought yesterday, are not good.

- (15) સામાન્ય રીતે કોઈ Collective Noun (સમૂહવાચક નામ) જ્યારે એક એકમ વપરાય ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનનું અને જ્યારે તે Collective Noun જેનું બનેલું છે તેના અલગ-અલગ ઘટકો તરીકે વિચારવામાં આવે ત્યારે ક્રિયાપદ બહુવચનમાં વપરાય છે.

The committee **was** agreed on that point.
The committee **were** divided on that point.

- (16) જ્યારે કર્તા A number of - શબ્દસમૂહથી શરૂ થાય ત્યારે ક્રિયાપદ બહુવચનનું વપરાય છે અને જ્યારે કર્તા The number of - શબ્દસમૂહથી શરૂ થાય ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનનું વપરાય છે. (a number of - ઘણાં પુસ્કળ - the number of - આંકડો)

A number of computer courses **are** introduced.
The number of computer course **is** big.
A number of toys **were** brought for Tanu.
The number of toys **doesn't** please him.

- (17) A lot of, a great deal of, some of, most of, plenty of જેવા શબ્દસમૂહો પછી જો કર્તા જણો દર્શાવે તો ક્રિયાપદ એકવચનનું અને સંખ્યા દર્શાવે તો ક્રિયાપદ બહુવચનનું વપરાય છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો આ શબ્દસમૂહો બાદ આવતું Noun જો uncountable (ન ગણી શકાય તેવું) હોય તો ક્રિયાપદ એકવચનનું અને Noun જો Countable (ગણી શકાય તેવું) હોય તવ ક્રિયાપદ બહુવચનનું વપરાય છે.

A lot of students **have** attended the seminar.
A lot of water **is** wasted.
Plenty of books **are** available on life.
Plenty of wealth **doesn't** necessarily please us.

- (18) There તથા Here થી શરૂ થતા વાક્યોમાં ક્રિયાપદ તેના પછી આવતા કર્તાને અનુસરે છે.

There **is** your pen.
There **are** many students in the class.
Here **comes** your Grandmother.
Here **are** the things you want.

- (19) પુસ્તકો, ફિલ્મો, હોટલો, દેશો વગેરેનાં ઘણાં નામો બહુવચનનાં નામ હોય તેવું પ્રતિત થાય છે. પરંતુ તેઓ જ્યારે એક જ એકમનો નિર્દેશ કરે ત્યારે ક્રિયાપદ એકવચનનું વપરાય છે.

'100 Days' **was** a suspense movie.
The United States **is** an advanced country.

- (20) news, innings, statistics જેવાં નામ બહુવચનનાં લાગે છે પરંતુ છે એકવચનનાં, તેનાથી ઊલટું cattle, children, feet, media જેવાં નામ એકવચનનાં લાગે છે, પરંતુ છે બહુવચનનાં. આમ, આ પ્રકારના કર્તાઓ માટે ક્રિયાપદ યોગ્ય વચનનું વપરાય છે.

Politics **doesn't** attract me.
The cattle **are** grazing in the field.

ANTONYMS WITH PREFIX-1

Prefix	Principle word	Opposite word
Mis-	conduct	Misconduct
	fortune	Misfortune
	interpret	Misinterpret
	lead	Mislead
	happening	Mishappening
	use	Misuse
	understand	Misunderstand
	adventure	Misadventure
	appropriate	Misappropriate
	behave	Misbehave
	call	Miscall
	calculate	Miscalculate
	chief	Mischief
	take	Mistake
trust	Mistrust	

ANTONYMS WITH PREFIX-2

Prefix	Principle word	Opposite word
Non-	sense	Nonsense
	stop	Nonstop
	violence	Nonviolence
	natural	Nonnatural
	metal	Nonmetal
	linear	Nonlinear
	member	Nonmember
	native	Nonnative
Im-	profit	Nonprofit
	balance	imbalance
	measurable	immeasurable
	mortal	immortal
	mobile	immobile
	partial	impartial
	patient	impatient
possible	impossible	
	pure	Impure

વ્યાખ્યા: જે સહાયક ક્રિયાપદોનો સ્વતંત્ર ઉપયોગ ન હોય તથા જેનો સ્વતંત્ર અર્થ ન હોવ તેવા સહાયકોને Modal Auxiliary કહે છે.

વાદ્યજ્ઞો: MAV (Modal Auxiliary Verb) ની સાથે હંમેશા ક્રિયાપદનું To વગરનું જ રૂપ વપરાય છે.

Sentence Structure (વાક્ય રચનાઓ)

1. હકાર :- કર્તા + MAV + V1 + કર્મ....
2. નકાર :- કર્તા + MAV + not + V1 + કર્મ....
3. પ્રશ્નાર્થ:- MAV + કર્તા + V1 + કર્મ ...?
4. 'Wh' પ્રશ્નાર્થ : Wh + MAV + કર્તા + કર્મ?
Who + MAV + V1 + કર્મ ...?

(1) MAY :

(A) 'Permission' (પરવાનગી) માંગવા કે આપવા માટે, જેમકે,

1. **May** I go now, Sir?
શું હું જઈ શકું સાહેબ?
2. **May** we play here?
શું અમે અહીં રમીએ?
3. **May** Geeta stay with me, uncle?
શું ગીતા મારી સાથે રહી શકે?

(B) 'Possibility' (સંભાવના / શક્યતા) દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. You are lazy, so you **may** fail.
તમે આળસુ છો તેથી તમે કદાચ નાપાસ થાઓ.
2. The sky is cloudy, It **may** rain today.
આકાશ વાદળાયું છે, આજે કદાચ વરસાદ આવે.
3. Mohan does not play care fully.
He **may** not be selected the next time.
મોહન ધ્યાનપૂર્વક રમતો નથી તે કદાચ આવતી વખતે પસંદગી ન પામે.
(નોંધ : આ વાક્યો પ્રશ્નાર્થ હોતા નથી)

(C) 'Wish' (ઇચ્છા) Prayer (પ્રાર્થના) અથવા Curse (શાપ) દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. **May** you live long. (ઇચ્છા)
તમે લાંબુ જીવો.
2. **May** God bless you. (પ્રાર્થના)
ઈશ્વરના આશીર્વાદ તમારા પર રહે.
3. **May** you not achieve your goal. (શાપ)
તમને તમારું ધ્યેય ન મળે.

(2) CAN :

(A) 'Permission' (પરવાનગી) માંગવા કે આપવા માટે, જેમકે,

1. **Can** I enter the office, Sir?
શું હું ઓફિસમાં આવી શકું, સાહેબ?
2. You **can** not enter my office.
તમે મારી ઓફિસમાં પ્રવેશી ન શકો.
3. **Can** I have more ice-cream?
શું હું વધારે આઈસ્ક્રીમ લઈ શકું?

(B) 'Ability' (ક્ષમતા/શક્તિ/આવડત/કૌશલ્ય) દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. A deer **can** run fast.
હરણ ઝડપી દોડી શકે છે.
2. Man **cannot** live in water.
માણસ પાણીમાં જીવી શકતો નથી.
3. **Can** we count the stars?
શું આપણે તારાઓ ગણી શકીએ?

(નોંધ: Can વર્તમાનકાળમાં વપરાય છે. તથા 'શકવું' અર્થ થાય છે.)

3) MIGHT :

'Possibility' (સંભવિતતા) દર્શાવવા માટે.

1. The doctor was experienced. He **might** save the patient.
દાકતર અનુભવી હતા. તે કદાચ દર્દીને બચાવી શકત.
2. Gopal **might** pass because he was clever.
ગોપાલ કદાચ પાસ થઈ શકત કારણકે તે હોશિયાર હતો.
3. The sky was cloudy. It **might** rain yesterday.
આકાશ વાદળાયું હતું, ગઈકાલે કદાચ વરસાદ આવી શકત.
(નોંધ: Might ભૂતકાળદર્શક વાક્યમાં જ વપરાય છે.)

(4) COULD :

(A) 'Ability' (ચોગ્યતા/લાયકાત/કૌશલ્ય) દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. The batsman **could** complete his century in the last match.
બલ્લેબાજ અંતિમ મેચમાં તેનું શતક પૂરું કરી શક્યો હોત.
2. Pooja **couldn't** climb the mountain because her feet were injured.
પૂજા પર્વત ચડી શકી ન હતી કારણકે તેના પગમાં ઈજા થઈ હતી.
3. **Could** your friend get the tickets last time?
શું તારો મિત્ર ગયા વખતે ટિકિટ મેળવી શક્યો હતો?
(નોંધ: Could ભૂતકાળના વાક્યમાં જ વપરાય છે.)

(B) 'Polite Request' (નમ્ર વિનંતી) દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. **Could** you please help me?
શું તમે મને મદદ કરશો?
2. **Could** you bring me cold water?
શું તમે મને ઠંડું પાણી લાવી દેશો?
3. **Could** you keep silence, boys?
છોકરાઓ, તમે શાંતિ રાખી શકશો?
(નોંધ : નમ્ર વિનંતી વાળું વાક્ય Could you થી જ શરૂ થાય છે.)

(5) SHOULD :

(A) નૈતિક ડરજ (Moral obligation) દર્શાવવા માટે. જેમકે,

1. We **should** respect elders.
આપણે વડીલોને આદર આપવો જોઈએ.
2. We **should** help the poor.
આપણે ગરીબોને મદદ કરવી જોઈએ.
3. Children **should** sleep early.
બાળકોએ વહેલું સૂઈ જવું જોઈએ.

(B) સલાહ (Advice) માંગવા કે આપવા માટે. જેમકે,

1. Pupils **should** do their work regularly.
વિદ્યાર્થીઓએ તેઓના કાર્યો નિયમિત કરવાં જોઈએ.
2. You **should** not waste your precious time.
તમારે તમારો કિંમતી સમય ન બગાડવો જોઈએ.
3. Sir, how many hours **should** I read daily?
મારે દરરોજ કેટલી કલાક વાંચવું જોઈએ?

(C) વર્તનની યોગ્યતા દર્શાવવા માટે. જેમકે,

1. You **should** keep your surroundings clean.
તમારે તમારી આજુ-બાજુના સ્થળો સ્વચ્છ રાખવા જોઈએ.
2. We **should** not throw rubbish everywhere.
આપણે જ્યાં-ત્યાં કચરો ન ફેંકવો જોઈએ.

(D) જરૂરીયાત (Necessity) દર્શાવવા માટે. જેમકે,

1. I **should** take exercises to keep fit.
મારે તંદુરસ્ત રહેવા કસરત કરવી જોઈએ.
 2. You **should** consult an eye specialist.
તારે આંખના ડોક્ટરની સલાહ લેવી જોઈએ.
- (યાદરાખો : should દ્વારા કંઈક કરવું જોઈએ અથવા ન કરવું જોઈએ એવો ભાવ વ્યક્ત થાય છે. should ભૂતકાળમાં વપરાતું નથી)

(6) MUST :

(A) અનિવાર્ય ડરજ દર્શાવવા માટે. જેમકે,

1. We **must** pay our taxes.
આપણે આપણા કર ભરવા જ જોઈએ.
2. We **must** drive to the left side.
આપણે ડાબી બાજુએ જ વાહન ચલાવવું જોઈએ.

(B) ડરજીયાત ક્રિયા દર્શાવવા માટે. જેમકે,

1. We **must** obey the government rules.
આપણે સરકારના નિયમોને અનુસરવા જ જોઈએ.
2. You **must** respect the National flag.
આપણે રાષ્ટ્રદવજને આદર આપવો જ જોઈએ.

(C) ભાર પૂર્વક સલાહ દર્શાવવા માટે. જેમકે,

1. You have diabetes so you **must** avoid sweets.
તમને મધુપ્રમેહ છે તેથી તમારે મીઠાઈઓ અવગણવી જ જોઈએ.
2. The room is full of gas. You **must** not burn a match stick.
રૂમ ગેસથી ભરેલો છે તમારે દિવાસળી ન જ સળગાવવી જોઈએ.

(D) દઢ નિશ્ચય બતાવવા માટે. જેમકે,

1. I **must** try hard to achieve my goal.
મારે મારા ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવા કઠીન પ્રયાસ કરવો જ જોઈએ.

2. I **must** help that injured man.

મારે તે ઈજાગ્રસ્ત માણસની મદદ કરવી જ જોઈએ.

(E) સચોટ અનુમાન દર્શાવવા માટે. જેમકે,

1. Smoke is coming out of that building. There **must** be fire.
પેલી ઈમારતમાંથી ઘુમાડો બહાર આવી રહ્યો છે, ત્યાં આગ લાગેલી હોવી જ જોઈએ.
2. The light is on. There **must** be someone in that room.
લાઈટ ચાલું છે. રૂમમાં કોઈક હોવું જ જોઈએ.

(F) આદેશ અથવા હુકમ દર્શાવવા માટે. જેમકે,

1. The principal ordered the pupils that they **must** come in uniform.
આચાર્યે વિદ્યાર્થીઓને હુકમ કર્યો કે તેઓએ ગણવેશમાં આવવું જ પડશે.
2. The master said to the servant you **must** sweep all the rooms properly.
માલીકે નોકરને કહ્યું કે તેણે બધા જ રૂમ સ્વચ્છ રીતે વાળવા જ પડશે.

(G) ચેતવણી અથવા ઘમકી દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. You **must** keep away from that mad man.
તમારે તે ગાંડા માણસથી દૂર રહેવું જ જોઈએ.
 2. Children **must** not jump into the deep water.
બાળકોએ ઊંડા પાણીમાં કૂદવું ન જોઈએ.
- (યાદરાખો : કોઈક કાર્ય કરવું જ જોઈએ તે અર્થ માટે Must વપરાય છે.)

(7) HAVE TO / HAS TO / HAD TO :

કોઈક ક્રિયા કરવા માટે બહારની પરિસ્થિતિનું દબાણ હોય ત્યારે **Have to** વાળી રચના વપરાય છે. **Have to** રચના ત્રણેય કાળમાં વપરાય છે.

(A) વર્તમાનકાળ : **Have to** અથવા **Has to**

(B) ભૂતકાળ : **Had to**

(C) ભવિષ્યકાળ : **Shall have to** અથવા **Will have to** જેમકે,

1. It is late. I **have to** go now.
મોડું થઈ ગયું. મારે અત્યારે જવું પડશે.
2. The tourists **had to** go on foot because the vehicles were not available.
પ્રવાસીઓ પગપાળા જવું પડ્યું હતું કારણકે વાહનો ઉપલબ્ધ ન હતા.
3. My bike has no petrol. I **shall have to** walk with you.
મારા બાઈકમાં પેટ્રોલ નથી મારે તારી સાથે ચાલવું પડશે.
4. Tomorrow all of you **will have to** come in uniform.
આવતી કાલે તમારે બધાએ ગણવેશમાં આવવું પડશે.
5. Shilpa is poor so she **has to** earn money.
શિલ્પા ગરીબ છે તેથી તેણે પૈસા કમાવવા પડશે.
6. Yesterday I **had to** remain at home because it was curfew in the town.

ગઈકાલે મારે ઘરે રહેવું પડ્યું હતું કારણ કે શહેરમાં કડક્યુ હતો.

(નોંધ : વાક્યનો કાળ ઓળખીને જ Have to નું રૂપ મૂકવું)

◆ નકારવાક્યો:

(A) વર્તમાનકાળ : don't have to / doesn't have to

(B) ભૂતકાળ : didn't have to

(C) ભવિષ્યકાળ: Shall not have to અથવા Will not have to

1. Radha is rich so she **doesn't have to** work to earn money.

રાધા ખૂબ શ્રીમંત છે તેથી તેને પૈસા કમાવવા કામ કરવું પડતું નથી.

2. The doctor was free that day. I **didn't have to** wait for my turn.

ડોક્ટરને તે દિવસે કુરસદ હતી. મારે મારા કમની રાહ જોવી પડી ન હતી

3. There will be a lot of food at the place. You **will not have to** go hungry.

સેમિનારમાં હાજર રહેવાની કોઈ ફી નથી તમારે કાંઈ પૈસા ચૂકવવા પડશે નહીં.

◆ પ્રશ્નાર્થવાક્યો:

(A) વર્તમાનકાળ : Do/Does + કર્તા + HAVE TO

(B) ભૂતકાળ : Did + કર્તા + have to

(C) ભવિષ્યકાળ : Shall / Will + કર્તા + have to

1. **Do you have to** do your household work yourself?

શું તારે તારા ઘરનું કામ તારે જાતે કરવું પડે છે?

2. **Does Hiren have to** meet the doctor every month?

શું હિરેને ડોક્ટરને દર મહિને મળવું પડે છે?

3. **Did you have to** sleep in the terrace last night?

શું તમારે ગઈકાલે રાત્રે અગાશી પર સૂવું પડ્યું હતું?

4. **Shall I have to** go there again tomorrow?

શું મારે આવતી કાલે ફરીવાર ત્યાં જવું પડશે?

(8) WOULD :

(A) 'Will' ના ભૂતકાળ તરીકે ભૂતકાળ દર્શક વાક્યમાં જેમકે,

1. Riddhi said that she **would** get a good marks the next time.

રિદ્ધિએ કહ્યું હતું કે તે આવતી વખતે સારો ગુણ મેળવશે.

2. The teacher asked me when I **would** show my books.

શિક્ષકે મને પૂછ્યું હતું કે હું ક્યારે મારી નોંધપોથીઓ બતાવીશ.

(નોંધ : મુખ્ય ક્રિયાપદ said, asked ભૂતકાળમાં જ હોય છે.)

(B) નમ્રવિનંતી (Polite Request) દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. **Would** you help me to solve this puzzle, please?

શું તમે મને આ કોચડો ઉકેલવામાં મદદ કરશો?

2. **Would** you please stop fighting now?

શું હવે તમે ઝઘડવાનું બંધ કરશો?

(નોંધ : રચના પ્રશ્નાર્થ જ હોય છે તથા Would સાથે You વપરાય છે.)

(C) પસંદગી / નાપસંદગી દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. Hiren **would** join science stream instead of commerce stream.

હિરેન વાણિજ્ય પ્રવાહને બદલે વિજ્ઞાન પ્રવાહમાં જોડાશે.

2. We **would** visit Goa not Diu.

અમે ગોવાની મુલાકાત લેશું નહીં કે દીવની.

(D) ઇચ્છા / અનિચ્છા દર્શાવવા માટે, જેમકે,

1. I **would** like to help my poor class-mates.

હું મારા ગરીબ સહપાઠીઓને મદદ કરવા ઇચ્છીશ.

2. Mansi likes movies so she **would** like to see a movie with us.

માનસીને ફિલ્મો ગમે છે તેથી તેણી આપણી સાથે ફિલ્મ જોવાનું પસંદ કરશે.

PERFECT MODAL AUXILIARY VERBS

COULD, WOULD, MIGHT, SHOULD અને MUST સાથે Have તથા ક્રિયાપદનું ભૂતકૃદંત રૂપ વાપરી "આમ થઈ શક્યુ હોત" જેવો ભાવ દર્શાવાય છે. અહીં કાળની શ્રેણતા રચાય છે. જેમાં એક વાક્ય પૂર્ણ ભૂતકાળનું બને છે.

(1) COULD:

"જો આમ કર્યુ હોત ... તો આમ કરી શકાયુ હોત". જેવો ભાવ દર્શાવે છે.

If you had tried, you could have passed the exam.

"અહીં ક્ષમતા હતી" નો ભાવ દર્શાવાય છે.

(2) MIGHT:

"જો આમ કર્યુ હોત ... તો કદાચ આમ થઈ શક્યુ હોત". જેવો ભાવ દર્શાવે છે.

He had worked hard so he might have cleared the test.

"અહીં કદાચ આમ થયુ હોત" નો ભાવ દર્શાવાય છે.

(3) WOULD:

"ઈચ્છા કે તૈયારી". નો ભાવ દર્શાવાય છે.

If you had called me, I would have come to meet you.

(4) SHOULD:

અહીં ભૂતકાળની સલાહનો ભાવ દર્શાવાય છે.

You should have informed me earlier.

(તારે મને પહેલા જણાવવુ જોઈતુ હતું.)

(5) MUST:

"આમ કરવું જ જોઈતું હતું". નો ભાવ દર્શાવે છે.

You must have asked me before calling the General Manager

કોઈપણ નામ અથવા સર્વનામની આગળ વપરાતા તથા બે નામ અથવા સર્વનામ સાથે સંબંધિત શબ્દને Preposition કહે છે.

Preposition ના પ્રકારો

1. Prepositions of Time (સમયદર્શક)
2. Prepositions of Place (સ્થાનદર્શક)
3. Prepositions of Position (સ્થિતિદર્શક)
4. Prepositions of Movement (ગતિદર્શક)

1. Prepositions of Time (સમયદર્શક) :

◆ AT:

At નો ઉપયોગ ચોક્કસ સમય દર્શાવવા થાય છે.

- (1) Priya will be there **at** 5 pm.
- (2) My friends came here **at** night.
- (3) They will get married **at** the beginning of the marriage season.

◆ IN: માં

(A) In નો ઉપયોગ દિવસ, મહિનો, ઋતુ કે વર્ષનો અચોક્કસ સમય દર્શાવવા થાય છે.

- (1) I went there **in** the afternoon.
- (2) They will complete their project **in** the second half of this month.
- (3) Sachin was born **in** April.
- (4) There is no cold **in** winter season in Gujarat.

(B) In નો ઉપયોગ ચોક્કસ સમયગાળો દર્શાવવા પણ થાય છે.

- (1) Wait, I am coming back **in** an hour.
- (2) He will finish it **in** a couple of days.

◆ ON: પર

(A) On નો ઉપયોગ ચોક્કસ દિવસો કે એક દિવસીય તહેવારો દર્શાવવા થાય છે.

- (1) I will meet you **on** Monday.
- (2) I will invite her **on** my birthday.
- (3) He will come **on** 3rd of June.

(B) જ્યારે every, next, last જેવા વિશેષણો કે today, yesterday, tomorrow જેવા ક્રિયા વિશેષણો વપરાય ત્યારે **at, in, on** નો ઉપયોગ થતો નથી.

- (1) Jay comes here **on** every Friday. (**wrong**)
- (2) Jay comes here every Friday. (**True**)
- (3) He went **at** last night. (**wrong**)
- (4) He went last night. (**True**)

◆ ABOUT/AROUND: લગભગ

અંદાજિત સમય દર્શાવવા માટે

- (1) He goes to office **about/around** ten o'clock.
- (2) Raj is elder to me **about/around** one year.

◆ AFTER: થી પછી

આપેલા સમયથી મોડાનો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) He will come here **after** dinner.
- (2) Mr. Lal never meet anyone **after** 8.30 pm.

◆ BEFORE: થી પહેલા

આપેલા સમયથી પહેલાનો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) He never comes **before** 8 am.
- (2) Please reach here **before** chief guest's arrival.

◆ BY: ત્યાં સુધી

આપેલા સમય સુધીનો ભાવ દર્શાવવા માટે

- (1) I will finish the project **by** the end of June.
- (2) They will have gone **by** this time.
- (3) You will have to join the company **by** 1st March.

◆ FOR: સુધી, માટે

આપેલા સમય સુધી, માટેનો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) Dipa has worked here **for** three years.
- (2) Rahul needs my books **for** some days.
- (3) I followed doctor's advice **for** a week.

◆ DURING: દરમિયાન

આપેલા સમયગાળા દરમિયાનનો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) To indicate a set period of time.
- (2) They were out of town **during** those days.
- (3) One should not go to Delhi **during** summer.

◆ SINCE: થી

ભૂતકાળમાં ક્રિયા શરૂ થયાના ચોક્કસ સમયથી નો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) I have been working in this academy **since** 2003.
- (2) We have been working **since** morning as the function is at evening.

◆ FROM: થી

ભવિષ્યમાં થનાર ક્રિયાની શરૂઆત દર્શાવવા માટે.

- (1) I will be available **from** next week.
- (2) He will join the organization **from** 5th March.

◆ TILL/UNTIL: જ્યાં સુધી - ત્યાં સુધી

ચોક્કસ સમય સુધીનો સમયગાળો દર્શાવવા માટે.

- (1) I was waiting for you all **till** 6 pm.
- (2) I didn't know anything about it **until** now.

2. Prepositions of Place (સ્થાનદર્શક) :

◆ IN: માં

સામાન્ય રીતે કોઈક વસ્તુ કે વ્યક્તિ અમુક સીમાની અંદર છે તેવો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) I live **in** Rajkot.
- (2) Deposit the money **in** any branch of SBI.

◇ **AT:**

(A) કોઈક વસ્તુ કે વ્યક્તિ ચોક્કસ સ્થળ પર છે તેવો ભાવ દર્શાવવા માટે

- (1) He will be **at** Sandipani Academy now.
- (2) My best friend lives **at** 25, Jagnath Plot.

(B) કોઈક સ્થળ કે વિસ્તાર અન્ય સ્થળ કે વિસ્તારનો એક ભાગ છે તે દર્શાવવા માટે.

- (1) I work **at** Cadilla in Ahmedabad.
- (2) We stayed **at** a hotel for an hour on our way to Shirdi.

◇ **ON: પર**

usually used to designate names of streets, roads and the working place if it is not a building.

સામાન્ય રીતે શેરીઓ, રસ્તાઓ કે સ્થળોના નામ આગળ વપરાય છે.

- (1) My father had his office **on** Raiya road.
- (2) Raj has his duty **on** Gujarat Boarder.
- (3) There is always day **on** Kalawad road.

3.Prepositions of Position(સ્થિતિદર્શક) :

◇ **ON : ઉપર**

Indicates the expression of “higher than, but in contact”

‘થી ઉપર’ નો ભાવ દર્શાવે છે. બે બાબતો સ્પર્શોલી છે તેવો ભાવ રજૂ થાય છે.

- (1) The book is **on** the bench.
- (2) Children should not sit **on** front sit of the car.

◇ **ABOVE : થી ઉપર**

Indicates the expression of “higher than something but without contact”

‘થી ઉપર પરંતુ સ્પર્શોલુ નથી’ તેવો ભાવ દર્શાવવા માટે

- (1) The clock is **above** the window.
- (2) Please contact me **on** **above** given numbers.

◇ **BELOW : થી નીચે**

Indicates “lower than something” or “of less importance”

‘થી નીચે કે નીચું’ નો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) Please dispatch **below** given goods.
- (2) Today’s temperature is **below** 5 degrees.

◇ **UNDER : થી નીચે/નીચું**

Indicates “lower than something, but closer to it.”

‘થી નીચે કે નીચું’ નો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) The cow is sitting **under** the tree.
- (2) Your book is **under** the cupboard.

◇ **AFTER : ની પાછળ/પછી**

‘ની પાછળ / પછી’ નો ભાવ દર્શાવે છે.

(A) Indicates “a little inferior to something else.”

- (1) He stood second in the test **after** me.

(B) Indicates a subsequent position.

- (1) The principal started asking questions one **after** another.

◇ **ALONG : ની સમાંતર**

Indicates “running the length of something.”
‘અન્ય બાતની સમાંતરે’ નો ભાવ રજૂ કરે છે.

- (1) There are many windmills **along** the sea shore of Bhavnagar.

◇ **BY : ની બાજુએ**

Indicates “at the side of.”

‘ની બાજુએ’ નો ભાવ રજૂ કરે છે.

- (1) The whole village was standing **by** the lady.
- (2) I sat **by** him for two hours at the hospital.

◇ **NEAR : નજીક**

Indicates “close to something/someone”

‘નજીકપણા’ નો ભાવ રજૂ કરે છે.

- (1) My farm house is **near** sea shore.

◇ **AGAINST : ની વિરોધમાં**

Indicates opposition.

‘ના વિરોધમાં’ નો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) I am **against** this rule of the college.

◇ **ACROSS : પેલે પાર**

Indicates “on the other side”

‘ની પેલી બાજુએ / પેલી પાર’ નો ભાવ રજૂ કરવા માટે

- (1) Our farm is **across** the river.
- (2) My friend’s uncle lives **across** the boarder.

◇ **BEFORE : ની સામે**

Indicates “in the presence of someone”

‘ની ઉપસ્થિતિમાં / ની સામે’ નો ભાવ રજૂ કરવા માટે

- (1) One should think twice while speaking **before** public.

◇ **BEHIND : ની પાછળ**

Indicates “at the back of something.”

‘ની પાછળ’ નો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) He was just **behind** me in the queue.

◇ **OPPOSITE : ની સામે**

Indicates “something/someone facing”

‘ની સામે’ નો ભાવ દર્શાવવા માટે.

- (1) His office is **opposite** Race course.

◇ **BEYOND : પેલેપાર, બીજી બાજુએ**

- (1) The sun rises is **beyond** the east.

◇ **BETWEEN : ની વચ્ચે**

માત્ર બે જ વ્યક્તિ કે વસ્તુના સંદર્ભમાં વપરાય છે.

- (1) Our nose is **between** two eyes.

◇ **AMONG: ની વચ્ચે**

બે થી વધુ વ્યક્તિ કે વસ્તુનાં સંદર્ભમાં વપરાય છે.

- (1) I was sitting **among** my friends.

◇ **AMIDST, AMONG : ની વચ્ચે**

ગણી ન શકાય તેવાં નામોનાં સંદર્ભમાં વપરાય છે.

- (1) We should not lose faith **amidst** difficulties.

◇ **BESIDES: તદુપરાંત**

- (1) He knows three languages **besides** English.

4. Prepositions of Movement (ગતિદર્શક) :

◆ UP : ઉપર તરફ

Indicates upward movement/place/position/degree ઉપર તરફથી ગતિ કે સ્થિતિ દર્શાવવા માટે.

(1) The monkey climbed **up** a tree when it saw people there.

(2) He ran **up** the stairs when he saw me.

◆ DOWN : નીચે તરફ

Indicates downward movement.

નીચે તરફથી ગતિ કે સ્થિતિ દર્શાવવા માટે.

(1) Our neighbour's son fell **down** the terrace on the day of Uttarayan.

◆ UPON/ONTO : ની ઉપર તરફ

Indicates "a movement to a higher place" or "to place something on the other."

કોઈક વસ્તુ ની ઉપર તરફની ગતિ દર્શાવવા માટે.

(1) The thief jumped **upon** his motorbike and ran away.

◆ OFF : થી નીચે તરફ

Indicates "a movement to a lower surface." કોઈક સ્થાન પરથી નીચે તરફની ગતિ દર્શાવવા માટે.

(1) On returning from the school, I fell **off** my bike.

◆ INTO : ની અંદર

Indicates "the movement inside something." અંદર તરફની ગતિ દર્શાવવા માટે.

(1) I jumped **into** the river to save a boy.

◆ OVER : ની ઉપરથી

Indicates "the movement from one side to another well above the surface."

એક વસ્તુ બીજી વસ્તુની ઉપર ગતિમાં હોય તે દર્શાવવા માટે.

(1) The kite is flying **over** my head.

◆ BY : ની પાસેથી

Indicates "to move beside"

'ની પાસેથી' પસાર થવાનો ભાવ દર્શાવવા માટે.

(1) You will have to pass **by** my home if you want to go to the bus-stand.

◆ THROUGH : માંથી

Indicates "to pass from" 'માંથી પસાર થવું' નો ભાવ દર્શાવવા માટે.

(1) I passed **through** many problems.

◆ AROUND : ની ફરતે

Indicates "the movements in a circular direction." 'ની ફરતે ભ્રમણ' નો ભાવ દર્શાવવા માટે.

(1) I want to travel **around** the globe.

◆ AT :

Indicates "in the direction of something/someone." ચોક્કસ દિશા તરફ સૂચન કરવાનો ભાવ દર્શાવવા માટે.

(1) Look **at** the kites flying in the sky.

(2) Don't laugh **at** incapables.

◆ FOR :

Indicates "to move with a precise destination." નિશ્ચિત સ્થળ તરફની ગતિ દર્શાવવા માટે.

(1) I am leaving **for** Canada the next week.

◆ TO :

Indicates "the movement in the specific direction of a place or person."

નિશ્ચિત દિશા તરફની ગતિ દર્શાવવા માટે

(1) I am going **to** the school.

(2) Please give this letter **to** your parents.

◆ TOWARDS : ની તરફ

Indicates "the movement in the general direction of a place or person."

અનિશ્ચિત સ્થળ તરફની ગતિ દર્શાવવા માટે

(1) We were moving **towards** the North direction in the vast sea.

◆ WITH: વડે, સાથે

કોઈક સાધનનાં સંદર્ભમાં

(1) You shouldn't write with a red pen.

'સાથે' ના અર્થ માટે

(2) Our principal went to Abu with the students.

◆ BY: વડે, વડે

(A) કોઈક વડે થતી ક્રિયા માટે

(1) The fruits were sold by the shopkeeper.

(B) પ્રવાસના માધ્યમ માટે

જેમકે, by train, by bus, by plane.

(C) સમય મર્યાદા દર્શાવવા માટે વપરાય છે.

(1) I'll be back by the evening.

◆ OF: નો, ની, નું, ના

(A) માલીકીના સંદર્ભમાં સંબંધિત નામની આગળ વપરાય છે.

(1) The children of Maniben are naughty.

(B) રોગથી મૃત્યુ પામવાના સંદર્ભમાં વપરાય છે.

(1) The minister died of cancer.

◆ LITTLE, A LITTLE:

ન ગણી શકાય તેવા નામની આગળ વપરાય છે.

(A) Little એટલે 'નહિવત' અથવા 'સાવ નહીં' તથા A little એટલે 'થોડું' અથવા 'કેટલું'

(B) Little નકાર અર્થ ધરાવે છે. A little હકાર અર્થ ધરાવે છે.

(1) The jug was empty. There was little water in it.

(2) The patient is not serious. There is a little hope of his recovery.

◆ FEW, A FEW:

ગણી શકાય તેટલા નામની આગળ વપરાય છે.

(A) Few એટલે 'નહિવત' અથવા 'સાવ નહીં' તથા A Few અમુક અથવા 'થોડા ઘણા'

(B) Few નકાર અર્થ ધરાવે છે. A Few હકાર અર્થ ધરાવે છે.

(1) There was curfew in our area so few shops were open.

(2) The garden has many trees but a few are dry.

PHRASE PREPOSITIONS

◆ **Because of / On account of / Due to / Owing to : ને લીધે, ને કારણે**

- (1) **Because of** his illness, he couldn't come.
- (2) **On account of** his illness, he couldn't come.
- (3) **Due to** his illness, he couldn't come.
- (4) **Owing to** his illness, he couldn't come.
- (5) He got the job **because of / on account of / due to / owing to** his smartness.

◆ **In order to / With a view to : ના હેતુથી**

- (1) He stayed home in order **to watch** TV.
- (2) I shifted to Rajkot in order **to prepare** for exam.
'In order to' પછી ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ (Infinitive) આવે છે.

- (1) He stayed home with a view **to watching** TV.
- (2) I shifted to Rajkot with a view **to preparing** for exam.
'With a view to' પછી ક્રિયાપદનું 'ing' વાળું રૂપ આવે છે.

◆ **In spite of : ના છતાં પણ, તેમ છતાં પણ**

In spite of પછી સામાન્ય રીતે નામ મૂકાય છે અથવા Being પણ મૂકાય.
In spite of ની બદલે Despite પણ વાપરી શકાય છે. પણ તેના પછી of વપરાતું નથી.

- (1) In spite of his illness, he works hard.
- (2) Despite his illness, he works hard.
- (3) In spite of his being ill, he works hard.

◆ **Instead of : ને બદલે**

Riya chose commerce instead of science.

◆ **In search of : ની શોધમાં**

I went in search of my dog.

◆ **In front of : ની સામે**

His shop is in front of the garden.

◆ **In favour of : ની તરફેણમાં**

I took decision in favour of my family.

◆ **On behalf of : ના વતી, ના તરફથી**

I welcome you on behalf of my school.

◆ **Used to : ના થી ટેવાયેલ હોવું**

Used to પછી ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ વપરાય છે.
I used to play chess when I was in school.

◆ **To be used to : ના થી ટેવાયેલ હોવું**

અહીં To be ના રૂપ પછી used to આવે છે અને તેના પછી નામ કે વિશેષણ વપરાય છે.

I am used to hard work.

આ ઉપરાંત અન્ય phrase preposition અહીં આપેલ છે.

- ✪ Apart from : ના ઉપરાંત
- ✪ At the bottom of : તળિયે
- ✪ At the top of : ટોચે
- ✪ By means of : ના વ્હારા
- ✪ For the sake of : ને ખાતર
- ✪ In addition to : ઉપરાંત, વધારે
- ✪ According to : ના પ્રમાણે
- ✪ In the context of : ના સંદર્ભમાં
- ✪ In the course of : દરમિયાન
- ✪ In the name of : ના નામે
- ✪ In the case of : ની બાબતમાં
- ✪ In preference to : ની પસંદગી પ્રમાણે
- ✪ With the aim of : ના હેતુથી
- ✪ With reference to : ના સંદર્ભમાં

Use of "At", "In" & "On"

At	In	On
at home	in a car	on a bus
at work	in a taxi	on a train
at school	in a helicopter	on a plane
at university	in a boat	on a ship
at college	in a lift	on a bicycle/bike
at the top	in the newspaper	on a horse
at the bottom	in the sky	on the radio/TV
at the side	in a row	on the left/right
at reception	in street	on the way

Connective એટલે સંયોજક, ઘણીવાર બે વાક્યો કોઈ એક શબ્દથી જોડાયેલ હોય છે. બે વાક્યમાં એક મુખ્ય વાક્ય અને બીજું ગૌણ વાક્ય પણ હોય છે. આ સંયોજક બે વાક્યોને **Co-ordinate** કરે એટલે કે જોડ તેને આપણે Conjunction તરીકે ઓળખીએ છીએ. સંયોજકો સમય, પરિણામ, કારણ અને વિકલ્પ વગેરે સૂચવે છે. આ સંયોજકોના અર્થ અને ઉપયોગનો જરાબર અભ્યાસ જરૂરી છે.

1. And: અને

કંઈક ઉમેરો કરવા ઉપયોગ થાય છે.

(1) The cat came **and** drank milk.

2. But : પરંતુ

બે વાક્યનો પરસ્પર વિરોધનો ભાવ દર્શાવવા **But** વપરાય છે. Yet નો પણ આ પ્રકારે ઉપયોગ થાય છે.

(1) Meena asked for help but nobody came.

3. Though : જોકે...છતાં

1. Though, Although, Eventhough, Evenif, However, as, Whereas, Nevertheless સંયોજકો વિરોધનો ભાવ દર્શાવે છે.

Though I worked hard, I failed

Although I worked hard, I failed

Even though I worked hard, I failed

Even if I worked hard, I failed

However hard I worked, I failed

Hard as I worked, I failed

4. Or/Otherwise : અથવા/નહિતર

બેમાંથી એક બાબતો સ્વીકાર કરવો પડે તેમ હોય ત્યારે અથવા ક્રિયાનું સંબંધિત પરિણામ દર્શાવવા વપરાય છે.

(1) Sit quietly **or** go home.

(2) Work hard **otherwise** you will fail.

5. So/Therefore : તેથી

ક્રિયાનું પરિણામ દર્શાવવા વપરાય છે.

(1) I was late **therefore** I could not get the ticket.

(2) Roshni is sick, **so** she can not play the match.

6. Because : કારણ કે

બીજા વાક્યમાં કારણ સૂચવાય ત્યારે **Because** નો સંયોજક તરીકે ઉપયોગ થાય છે.

(1) I did not come **because** I was not well.

Since પણ 'કારણકે' ના સંદર્ભમાં વપરાય છે. સામાન્ય રીતે **Since** વાક્યની શરૂઆતમાં વપરાય છે.

(1) Since I was not well, I did not go to the school.

7. Either...or : બે માંથી એક

Either...or નો ઉપયોગ કર્તા અથવા કર્મના સ્થાને બે જુદા જુદા નામો વિશેષણો, ક્રિયાપદો કે ક્રિયા વિશેષણોનો વિકલ્પ સૂચવવા માટે થાય છે. તે હકાર અર્થ દર્શાવે છે.

(1) He is **either** singing **or** laughing

(બે કર્મનો વિકલ્પ સૂચવે છે)

(2) **Either** Renu **or** Renuka is singing.

(બે કર્તાનો વિકલ્પ સૂચવે છે)

(3) Mohan is **either** thin **or** tall.

(બે વિશેષણોનો વિકલ્પ સૂચવે છે)

(4) You can **either** sit quietly **or** go home.

(બે ક્રિયાપદોનો વિકલ્પ સૂચવે છે.)

(5) **Either** play here **or** sit in the room.

(બે વાક્યોનો વિકલ્પ સૂચવે છે.)

8. Neither...nor : બે માંથી એક પણ નહિ

બે જુદા જુદા કર્તા, કર્મ, નામ, વિશેષણ, ક્રિયાપદ, ક્રિયા વિશેષણ કે બે વાક્યોમાંથી એક પણ નહીના સંદર્ભ માટે વપરાય છે. **Neither...nor** નકાર અર્થ દર્શાવે છે.

(1) **Neither** you **nor** I am weak. (બે કર્તા)

(2) **Neither** he sang a song **nor** she danced in the party. (બે વાક્યોમાં)

9. When : જ્યારે-ત્યારે

અમુક સમયે કાંઈક બને ત્યારે તેના અનુસંધાને બીજી કોઈક ઘટના બને છે તે સૂચવવા આ સંયોજક વાક્યની શરૂઆતમાં અથવા વચ્ચે વપરાય છે.

(1) Birds come out of the nest, **when** the sun rises.

(2) **When** you visited my house, I was reading a book. (When ની જગ્યાએ As soon as પણ વાપરી શકાય છે.)

10. While : જ્યારે-ત્યારે

સામાન્ય રીતે **While** ચાલુ ભૂતકાળ કે ચાલુ વર્તમાનકાળ દર્શાવે છે તેના દ્વારા ક્રિયા લાંબો સમય ચાલી કે ચાલે છે તે સૂચવાય છે.

(1) I saw a snake, **While** I was crossing the road. (While ને બદલે 'As' પણ વાપરી શકાય છે.)

11. Till/Until = 'જ્યાં સુધી, ત્યાં સુધી' આ બંને

સંયોજકો એકબીજાના બદલે વાપરી શકાય છે. પણ મોટે ભાગે **until** નકાર વાક્યના અનુસંધાને વધુ વપરાય છે.

(1) Stop **till** the train passes.

(2) Don't go **until** you finish your work.

12. Before : પહેલા

બે ક્રમિક ક્રિયાઓ હોય તેમાંની ક્રમમાં બનતી બીજી ક્રિયાની આગળ **Before** સંયોજકનો ઉપયોગ થાય છે. ગતિ/ક્રિયાદર્શક વાક્યમાં 'આગળ' ના અર્થમાં પણ વપરાય છે.

(1) Wash your hands, **before** you sit for your meal.

(2) A motor is going **before** a bus.

13. After : પછી

બે ક્રમિક ક્રિયાઓમાંથી પ્રથમ બનતી ક્રિયાની આગળ **After** સંયોજકનો ઉપયોગ થાય છે. ગતિ/ક્રિયા દર્શક વાક્યમાં 'પાછળ' ના અર્થમાં પણ વપરાય છે.

(1) You can go **after** you finish your answers.

(2) We shouldn't rush **after** a wild animal.

14. If : જો:તો

શરતનો ભાવ સૂચવે છે.

(1) You will fail, **if** you are careless.

(2) **If** you invite me, I will come.

15. Unless : જો નહિ તો

Unless ની અંદર નકારનો અર્થ છે. તેના દ્વારા પણ શરતનો ભાવ સૂચવાય છે.

- (1) you will not succeed, **unless** you are honest.
- (2) **Unless** you learn properly, you will not secure more marks.

16. Whereas - જ્યારે

Raj is clever. His sister is dull.

Raj is clever **whereas** his sister is dull.

17. Nevertheless - તેમ છતાં

The sum was tough. He tried to solve it.
The sum was tough **nevertheless** he tried to solve it.

18. As if : જાણે કે

As if સાથે સામાન્ય રીતે ભૂતકાળનું To be નું રૂપ 'were' વપરાય છે.

- He walks **as if** he were a prince.
- She sang a song **as if** she were Asha Bhosle.

જો હું હોઉં તો નો ભાવ દર્શાવતી વખતે પણ 'were' નો ઉપયોગ થાય છે.

- **If I were** a Prime Minister, I shall have removed poverty.
- **If I were** you, I would have helped Jay.

19. As soon as, No sooner did... than, Hardly / Scarcely had ... when

- Sir came, students at once stood up.
- **When** Sir came, students stood up.
- **As soon as** Sir came, students stood up.
- **No sooner did** Sir come, **than** students stood up.
- **Hardly / Scarcely had** Sir come (v₃), **when** students stood up.

20. Such as : એવું

- You should give **such** replies **as** are expected.
- They want **such** a boy **as** is able to speak English.
- I want a book. It must improve vocabulary.
- I want **such** a book **as** must improve vocabulary.

21. Same as : એ જ

- I wore the same shirt as my friend had gifted me.

- Give me the same pen as is in the box.

22. So that : In order that : That

- I walked fast so that I could catch train.
- I walked fast in order that I could catch train.
- I walked fast that I could catch train.

23. Used to / To be used to / To get used to : ના થી ટેવાયેલ હોવું

- I used to play chess in my childhood.
- I was used to playing chess in my childhood.
- I got used to playing chess in my childhood.

ઉપરોક્ત ત્રણેયનો ઉપયોગ ભૂતકાળમાં કોઈ ક્રિયા નિયમિતપણે અને ટેવ મુજબ વારંવાર થતી હતી તે સૂચવવા વપરાય છે. 'Used to' પછી હંમેશા ક્રિયાપદનું મૂળરૂપ આવે જ્યારે To be used to અને To get used to પછી નામ, સર્વનામ કે Gerund આવે.

વર્તમાનની નિયમિત ટેવ સૂચવવા Habituated, Accustomed વપરાય છે. તેના સ્થાને To be (વર્તમાન) used to વપરાય છે.

- He is habituated to watching TV.
- He is used to watching TV.

24. So that : એટલું બધું..... કે

- I sang so well that I could win the competition.
- He is so dull that he can't understand anything.

25. Such that : એવું કે

- Raj is such a fat man that he can't run fast.
- I am such a busy man that I don't have time for useless things.

so પછી વિશેષતા કે ક્રિયાવિશેષણ આવે જ્યારે

such પછી વિશેષણ સાથે હંમેશા નામ આવે છે.

Remove 'Too' or Use 'Too'

Too એ અતિશયપણનો ભાવ દર્શાવે છે. તેને દૂર કરીએ ત્યારે so that નો ઉપયોગ થાય છે. that પછી મોટા ભાગે વાક્યના કર્તાને સંબંધિત સર્વનામ મૂકાય છે. તેમજ નકારનો ભાવ દર્શાવતા can not, could not કે will not કાળ પ્રમાણે મૂકાય છે.

- ◆ **Ex. d.,**
- Jay is too fat to run fast.
- Jay is so fat that he can not run fast.

Definition :

A pronoun is a word used instead of a Noun or Noun Equivalent.

નામ (Noun) ને બદલે નામ સમાંતર ભાગને બદલે વપરાતાં શબ્દને સર્વનામ (Pronoun) કહે છે.

- (1) Jay is a good boy. Jay helps his parents.
- (2) Jay is a good boy. He helps his parents.

ઉપરોક્ત વાક્યોની બંને જોડીની સરખામણી કરતાં જાણ થાય છે કે બીજી જોડીમાં જય(Noun) નું પુનરાવર્તન ટાળવા તેના બદલે **he** શબ્દ વાપરવામાં આવ્યો છે. અહીં **he** સર્વનામ (Pronoun) છે.

Kinds of Pronouns:

The following are the kinds of Pronouns:

1. Personal Pronouns
2. Reflexive & Emphatic Pronouns.
3. Demonstrative Pronouns
4. Indefinite Pronouns
5. Distributive Pronouns
6. Relative Pronouns
7. Interrogative Pronouns

હવે આપણે ઉપરોક્ત Pronouns ને વિગતે સમજવાનો પ્રયાસ કરીએ.

1. Personal Pronouns :

- (a) The person speaking (**I, we...**)
- (b) The person spoken to (**you...**)
- (c) The person spoken of (**he, she, it, they...**)

I, we, you, he, she, it, they તેમજ તેઓના અલગ-અલગ રૂપોને **Personal Pronouns** કહે છે. કારણ કે તેઓ જુદાં જુદાં ત્રણ પુરુષોનો નિર્દેશ કરે છે. ઇ.ત. **પહેલો પુરુષ** બોલનાર વ્યક્તિ (હું, અમે.... વગેરે), **બીજો પુરુષ** જેની સાથે વાત થાય છે તે (તું, તમે...વગેરે) તથા **ત્રીજો પુરુષ**-જેના વિશે વાત થાય છે. જેનો ઉલ્લેખ વાતમાં અગાઉ થઈ ચૂક્યો છે તે (તે, તેણી, તેઓ.... વગેરે).

ત્રીજા પુરુષ એકવચનનું સર્વનામ **It** બહુદા કોઈ નીર્ણવ વસ્તુ, સ્થાન કે બાબત દર્શાવવા માટે વપરાય છે. આમ છતાં તેનો સમાવેશ Personal Pronoun માં થાય છે.

પુરુષવાચક સર્વનામના જુદી-જુદી વિભક્તિના એકવચન તથા બહુવચનનાં રૂપો દર્શાવતા આ કોષ્ટકો સમજો.

Nominative Case (કર્તા વિભક્તિ)

Person (પુરુષ)	Singular (એકવચન)	Plural (બહુવચન)
First	I	We
Second	You	You
Third	He, She, It	They

Sentences:

- (1) **We** don't want to go there.
અમે ત્યાં જવા ઇચ્છતા નથી.
- (2) **You** are not responsible for that.
તમે એ માટે જવાબદાર નથી.
- (3) **She** is the cleverest student in this class.
આ વર્ગની તેણી સૌથી વધુ હોશિયાર વિદ્યાર્થીની છે.
- (4) **They** are our neighbours.
તેઓ અમારા પડોશીઓ છે.
- (5) **It** is a wild animal.
એ એક જંગલી પશુ છે.

Objective Case (કર્મ વિભક્તિ)

Person (પુરુષ)	Singular (એકવચન)	Plural (બહુવચન)
First	Me	Us
Second	You	You
Third	Him, Her, It	Them

Sentences:

- (1) Did you tell **me** anything?
તમે મને કંઈ કહ્યું ?
- (2) They have invited **us**.
તેઓ અમને/આપણને આમંત્રિત કર્યા છે ?
- (3) Do you know **him**?
તમે તેને ઓળખો છો ?
- (4) You should listen to **them**.
તમારે તેઓને સાંભળવા જોઈએ.
- (5) I am to see her next sunday.
હું તેણીને આવતા રવિવારે મળવાનો છું.

Possessive Case (છઠી વિભક્તિ : નો-ની-નું-ના)

Person (પુરુષ)	Singular (એકવચન)	Plural (બહુવચન)
First	My/Mine	Our/Ours
Second	Your/Yours	Your/Yours
Third	His Her/Hers Its	Their/Theirs

Sentences:

- (1) **Theirs** is a nice farmhouse.
તેઓનું કાર્મ હાર્દસ સુંદર છે.
- (2) Your car is as expensive as **mine**.
તમારી કાર મારી કાર જેટલી જ મોંઘી છે.
- (3) My son and **yours** are both naughty.
મારો દીકરો અને તમારો - બંને તોફાની છે.
- (4) This is my house and that is **hers**.
આ મારું ઘર છે અને તે તેનું.
- (5) **Theirs** is very nice uniform.
તેઓને (યુનિફોર્મ) બહુ સુંદર યુનિફોર્મ છે.

NOTE:

Possessive case માં **my, our, yours, his, her, its, their** જેવાં રૂપો Possessive Adjectives તરીકે વપરાય છે કારણ કે તેઓનો ઉપયોગ Nouns પહેલાં થાય છે અને તેઓ Adjectives (વિશેષણો) નું કાર્ય કરે છે. જ્યારે **mine, ours, yours, hers, theirs** જેવાં રૂપો Personal Pronouns નું કાર્ય કરે છે. અહીં પ્રસ્તુત તુલનાત્મક અભ્યાસ આ વાતને વધુ સ્પષ્ટ કરશે.

Possessive Adjectives / Possessive Pronouns

- (1) This is **my** book.
આ **મારી** બુક છે.
- (1) This book is **mine**. (mine=my+book)
આ બુક **મારી** છે.
- (2) This is **our** college.
આ **અમારી** કોલેજ છે.
- (2) This college is **ours**. (ours=our+college)
આ કોલેજ **અમારી** છે.
- (3) That is **your** bike.
પેલું **તારું** બાઈક છે.
- (3) That bike is **yours**. (yours=your+bike)
પેલું બાઈક **તારું** છે.
- (4) That is **his** shop.
પેલી **તેની** દુકાન છે.
- (4) That shop is **his**. (his=his+shop)
પેલી દુકાન **તેની** છે.

Now study the following sentences:

- (1) **He** was eager to go there.
તે ત્યાં જવા માટે ઉત્સુક હતો.
- (2) Your answer doesn't satisfy **me**.
તારો જવાબ **મને** સંતુષ્ટ કરતો નથી.
- (3) Is this pen **yours**?
શું આ પેન **તારી** છે?
- (4) **It** is necessary for them to respond.
તેઓને માટે વળતર જવાબ આપવો જરૂરી છે.
- (5) **It** was Vipin who broke the glass.
તે વિપુલ હતો જેણે ગ્લાસ તોડ્યો.
- (6) **She** told **me** that **they** were leaving their house.
તેણીએ **મને** કહ્યું કે તેઓ તેઓનું ઘર છોડીને જઈ રહ્યા છે.
- (7) **You** have cheated **me**.
તે **મને** છેતરીયો છે.
- (8) I keep my books in a cupboard, where do you keep **yours**?
હું મારા પુસ્તકો કબાટમાં મૂકું છું, તું **તારા** ક્યાં મૂકે છે.
- (9) The books on the table are **mine**.
ટેબલ પર પડેલા પુસ્તકો **મારા** છે.
- (10) **They** cleaned the house before leaving it.
તેઓએ જતાં પહેલા ઘર સાફ કર્યું હતું.

NOTE:

(A) **It** નો ઉપયોગ નિર્ણય વસ્તુ માટે થાય છે.

(1) Have you read this article? **It** is very interesting.

શું તમે આ લેખ વાંચ્યો છે? તે ખૂબજ રસપ્રદ છે.

(2) Have you ever seen the Taj? **It** is wonderful.
શું તમે ક્યારેય તાજમહેલ જોયો છે? તે અદ્ભૂત છે.

(B) **It** નો ઉપયોગ પશુઓના ઉલ્લેખ માટે થાય છે, ખાસ કરીને જ્યારે તેઓની જાતિનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ ન કરવાનો હોય.

(1) We have bought a dog. **It** is a Dober man.
અમે કૂતરો ખરીદ્યો છે. તે ડોબરમેન છે.

(2) The horse of Rana Pratap saved him, though **it** was dead.

રાણા પ્રતાપના ઘોડાએ તેમને બચાવ્યા હતા, જોકે તે મૃત્યુ પામ્યો હતો.

(C) **It** નો ઉપયોગ નાના બાળકનો ઉલ્લેખ કરવા માટે થાય છે, ખાસ કરીને જ્યારે તેની Sex- જાતિનો ઉલ્લેખ કરવાનો ન હોય.

(1) This baby doesn't allow anybody to touch **its** toys.

આ બાળક કોઈને તેના રમકડાઓ સ્પર્શવા દેતું નથી.

(2) Look ! The baby is trying to catch **its** teddybear.

જુઓ ! બાળક તેના ટેડીબીયરને પકડવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યો છે.

(D) **It** નો ઉપયોગ કામચલાઉ ધોરણે **to be** ના રૂપ પહેલાં થાય છે. સાચો subject વાક્યમાં પછી આવે છે.

(1) **It** is sure that you will repeat.

તું પુનરાવર્તન કરીશ તે નિશ્ચિંત છે.

(2) **It** is easy to talk.

વાત કરવી સહેલી છે.

(E) **It** નો ઉપયોગ વાક્યમાં આગળ આવતા નામ કે સર્વનામને ભારપૂર્વક સ્પષ્ટ કરવા માટે વાક્યની શરૂઆતમાં થાય છે.

(1) **It** was I who helped you.

એ હું હતો જેણે તને મદદ કરી.

(2) **It** is Mumbai that is going to be the Shanghai of India.

એ મુંબઈ છે જે ભારતનું સાંઘાઈ બનવા જઈ રહ્યું છે.

(F) **It** નો ઉપયોગ અન્ય-પુરુષવાચક ક્રિયાપદના સર્વનામ તરીકે વપરાય છે.

(1) **It** rains.

વરસાદ પડે છે.

(2) **It** thunders.

વીજળી થાય છે.

(G) **It** નો ઉપયોગ સમય, ઋતુ, વગેરે દર્શાવવા થાય.

(1) **It** is five o'clock.

પાંચ વાગ્યા છે.

(2) **It** is summer.

ઊનાળો છે.

2. Reflexive & Emphatic Pronouns

Reflexive / Emphatic case :

Person (પુરુષ)	Singular (એકવચન)	Plural (બહુવચન)
First	Myself	Ourselves
Second	Yourself	Yourselves
Third	Himself Herself Itself	Themselves

Reflexive તેમજ Emphatic Pronouns પુરુષવાચક સર્વનામોના જ એક ભાગ સમાન છે. જ્યારે *my, your, him, her, it* જેવા એકવચનના સર્વનામોના રૂપોને - 'self' જોડવામાં આવે ત્યારે આ સર્વનામો સર્જાય છે. સર્વનામના આ રૂપો *-myself, ourselves, yourself, yourselves, himself, herself, itself* તેમજ *themselves* ને વાક્યોમાં તેમના ઉપયોગ મુજબ Reflexive Pronouns કે Emphatic Pronouns કહે છે.

(A) Reflexive Pronouns:

કર્તા દ્વારા થયેલ ક્રિયાની અસર તેના પોતાના પર થઈ છે તેવું દર્શાવવા માટે જ્યારે આ સર્વનામોનો ઉપયોગ થાય છે ત્યારે તેને Reflexive Pronouns કહે છે. અહીં આ સર્વનામોને કર્મ તરીકે પ્રયોજાયા હોય છે અને તે ક્રિયા કરનાર જ સૂચિત કરતાં હોય છે.

Now study the following sentences:

- (1) That woman hurt **herself**.
એ સ્ત્રીએ પોતાને જ ઇજા કરી.
- (2) I blame **myself** for it.
હું મારી જાતને તે માટે દોષ દઈ છું.
- (3) The wall fell **itself**.
દીવાલ આપમેળે પડી ગઈ.
- (4) Don't punish **yourself**.
તમારી જાતને જ શિક્ષા ન કરો.
- (5) We often deceive **ourselves**.
ઘણીવાર આપણે આપણી જાતને છેતરતા હોઈએ છીએ.
- (6) The bride hanged **herself**.
નવોદ્ધાએ પોતાને જ ગળેફાંસો આપ્યો.
- (7) Sometimes I do hate **myself**.
કોઈવાર હું મારી જાતને જ ઠિકકારું છું.
- (8) She poisoned **herself**.
તેણીએ પોતે ઝેર પી લીધું.
- (9) You should not try to befool **yourselves**.
તમારે તમારી જાતને જ મૂર્ખ બનાવાનો પ્રયત્ન ન કરવો જોઈએ.
- (10) I wish to withdraw **myself** from his.
હું આમાંથી મારી જાતને પાછી ખેંચી લેવા ઇચ્છું છું.

(B) Emphatic Pronouns:

જે તે નામ કે સર્વનામને ભારપૂર્વક સ્પષ્ટ કરવા માટે જ્યારે આ સર્વનામોનો ઉપયોગ થાય છે ત્યારે તેને Emphatic Pronouns કહે છે. અહીં તેઓ કર્મની ભૂમિકામાં હોતા નથી.

Emphatic Pronouns નો ઉપયોગ જે તે નામ કે સર્વનામ પછી કે વાક્યના અંતે એમ બંને રીતે થઈ શકે છે.

Now study the following sentences:

- (1) I **myself** will do it.
હું જાતે જ તે કરીશ.
- (2) Babu painted the door **himself**.
બાબુએ જાતે બારણું રંગ્યું.
- (3) We climbed the hill **ourselves**.
અમે જાતે ટેકરી ચડયા.
- (4) Do you wash clothes **yourself**?
તમે જાતે કપડાં ધૂઓ છો ?
- (5) The old woman **herself** read the letter.
એ વૃદ્ધ સ્ત્રીએ જાતે પત્ર વાંચ્યો.
- (6) Amitabh **himself** will act this scene.
અમિતાભ જાતે આ દ્રશ્ય ભજવશે.
- (7) Let the baby walk **itself**.
બાળકને જાતે જ ચાલવા દો.
- (8) Do this exercise **yourselves**.
આ એકસસાઈઝ તમે જાતે કરો.
- (9) Now Mr. Patadiya **himself** looks after his business.
હવે મી. પાટડિયા જાતે પોતાના ઇંદાની દેખરેખ કરે છે.
- (10) Bipasa **herself** has sung this song.
આ ગીત બિપાસાએ જાતે ગાયું છે.

3. Demonstrative Pronouns:

Demonstrative Pronouns એટલે એવાં સર્વનામો કે જે વાક્યમાં આગળ આવતા અથવા બોલનારના મનમાં હોય એવી કોઈ વસ્તુ, વ્યક્તિ કે સ્થળના નામને બદલે વપરાય છે તેમજ તેનો જ નિર્દેશ કરે છે.

The following are chief Demonstrative:

- (1) **This** is my study-room.
આ મારો અભ્યાસનો કક્ષ છે.
- (2) **That** is her purse.
પેલું તેણીનો બટવો છે.
- (3) **These** are students' vehicles.
આ વિદ્યાર્થીઓના વાહનો છે.
- (4) **This** is a letter from Sikshan Setu.
આ શિક્ષણસેતુ તરફથી પત્ર છે.
- (5) My nature is quite opposite to **that** of my best friend.
મારો સ્વભાવ મારા મિત્ર કરતા તદ્દન વિરુદ્ધ છે.
- (6) His behaviour was rude. He should not act as **such**.
તેનું વર્તન ઉદ્દત હતું. તેણે તેવી રીતે ન વર્તવું જોઈએ.
- (7) **These** are nothing else but excuses.
આ બધા બીજું કંઈ નહીં પરંતુ બહાના છે.
- (8) Both are good bikes; but **that** is better than this.
બંને સારા બાઈક્સ છે; પરંતુ પેલું આની કરતા સારું છે.
- (9) **That** is the old temple of Madhavrayji.
પેલું માધવરાયજીનું જૂનું મંદિર છે.

(10) **This** is a very confidential matter.

આ ખૂબ જ ગુપ્ત બાબત છે.

NOTE:

જ્યારે **this, these, that, those** નામ સાથે વપરાય છે ત્યારે તેઓને Demonstrative Adjectives (નિર્દેશાત્મક વિશેષણો) કહે છે.

◆ **Demonstrative Pronouns / Demonstrative Adjectives :**

(1) **This** is my car.

આ મારી ગાડી છે.

(1) **This** car is very good.

આ ગાડી ખૂબ સારી છે.

(2) **Those** are new books.

પેલાં નવાં પુસ્તકો છે.

(2) **Those** books are new.

પેલાં પુસ્તકો નવાં છે.

(3) I might be wrong, but **such** is not a crime.

હું કદાચ ખોટો હોઉં, પરંતુ એ કોઈ ગુન્હો નથી.

(3) They are liars. I don't like **such** people.

તેઓ જુદા છે મને એવા લોકો નથી ગમતા.

4. Indefinite Pronouns:

એવાં સર્વનામો જે કોઈ વ્યક્તિ, વસ્તુ કે સ્થાનનો સામાન્ય રીતે ઉલ્લેખ કરે, જો કોઈ ચોક્કસ નામનો નિર્દેશ ન કરે તેને Indefinite Pronouns કહે છે.

(1) **All** (ઓલ) બધું: 'All' એટલે બધા અથવા બધું.

દા.ત. All the boys were present in the class.

(2) **Any** (એની) ગમે તે: 'Any' એટલે 'ગમે તે', 'કોઈ' કે 'કાંઈ'. સામાન્ય રીતે 'Any' પ્રશ્નાર્થ કે નકાર વાક્યમાં વપરાય છે.

દા.ત.

(1) Is there **any** water in the jug?

(2) There isn't **any** water in the jug.

(3) **Anybody** (એની બડી) ગમે તે વ્યક્તિ: 'Anybody' એટલે ગમે તે વ્યક્તિ.

દા.ત.

(1) Is there **anybody** in the room?

(2) There isn't **anybody** in the room.

There is **nobody** in the room

(4) **Each** (ઈચ) દરેક: 'Each' એટલે દરેક. 'Each' નો ઉપયોગ એકવચનમાં જ થાય છે તેથી તેની સાથેનું ક્રિયાપદ કાળ પ્રમાણે એકવચનનું જ રૂપ વપરાય છે.

નોંધ: 'Each' વિશેષણ તરીકે વપરાય છે ત્યારે તેની સાથે નામ વપરાયેલું હોય છે. તેવી જ રીતે 'Every' પણ વિશેષણ તરીકે જ વપરાય છે. 'Every' નામ તરીકે વાપરી શકાતું નથી જ્યારે 'Each' વાપરી શકાય છે.

દા.ત.

(1) **Each** of the boys has a book in his hand.

(2) **Each** student should attend periods. OR
Every student should attend periods.

(5) **Everybody** (એવરીબડી) દરેક વ્યક્તિ: 'Everybody' એટલે દરેક વ્યક્તિ. 'Everybody' પણ એકવચનમાં વપરાય છે. આથી તેની સાથે પણ એકવચનમાં વપરાતું

ક્રિયાપદ કાળ મુજબ વપરાય છે.

દા.ત. **Everybody** is free to roam in this campus.

નોંધ: 'Everything' એટલે 'દરેક વસ્તુ'. જે એકવચન માટે વપરાય છે અને વસ્તુ માટે વપરાય છે.

દા.ત. **Everything** is ready for the presentation.

(6) **One** (વન) કોઈ એક: 'One' એટલે 'કોઈપણ એક'. અહીંયા 'One' કોઈ નિશ્ચિત વ્યક્તિ માટે નહિ પરંતુ દરેક વ્યક્તિ માટે 'One' વપરાય છે.

દા.ત. **One** should try to do for the needy.

(7) **No one/None** (નો વન/નન) કોઈ જ નહિ: 'No one' કે 'None' એટલે એક પણ વ્યક્તિ નહિ અથવા કોઈ નહિ. આ સર્વનામ પણ એકવચનમાં જ વપરાય છે. આથી તેની સાથે વપરાતું ક્રિયાપદ કાળ પ્રમાણે એકવચનનું જ વપરાય છે.

દા.ત. **No one** has finished the project.

(8) **No body** (નો બડી) કોઈ નહિ: 'No body' એટલે કોઈ જ વ્યક્તિ નહિ. આ સર્વનામ પણ ક્રૂકત એકવચનમાં વપરાય છે. આથી તેની સાથે વપરાતું ક્રિયાપદ એકવચનનું હોય છે.

દા.ત. **No body** likes to fail in exams.

નોંધ: 'Nothing' કોઈક વસ્તુ માટે વપરાય છે. જેનો અર્થ 'કાંઈ જ નહિ' એવો થાય છે.

દા.ત. My bag is empty. There is **nothing** in it.

(9) **Some** (સમ) કેટલુંક: 'Some' એટલે 'કેટલુંક' અથવા 'થોડું'. જરૂરિયાત અથવા ગણી શકાય તેવી વ્યક્તિ કે વસ્તુ માટે આ સર્વનામ વપરાય ત્યારે તેની સાથે બહુવચનનું ક્રિયાપદ વપરાય છે. પણ પ્રવાહી માટે આ સર્વનામ વપરાય ત્યારે તેની સાથે એકવચનનું ક્રિયાપદ વપરાય છે.

દા.ત.

(1) **Some** were present in the class.

(2) Is there **any** milk in the cup? There is **some**.

(10) **Somebody** (સમબડી) કોઈક: 'Somebody' એટલે કોઈ એક વ્યક્તિ. કોઈક કે તે કોણ છે તેની ખબર નથી તેવી વ્યક્તિ. આ સર્વનામ વપરાય ત્યારે તેની સાથે એકવચનનું ક્રિયાપદનું રૂપ વપરાય છે.

નોંધ: કોઈક વસ્તુ માટે 'Somebody' વપરાય છે. 'કોઈક વસ્તુ, થોડીક વસ્તુ' ના અર્થમાં આ સર્વનામ વપરાય છે.

દા.ત.

(1) There is **something** in your bag.

(2) **Somebody** is there in the office.

(11) **Many** (મેની) ઘણું: 'Many' એટલે ઘણી વસ્તુ અથવા ઘણી વ્યક્તિ.

દા.ત. **Many** saw the fire, but none called the fire brigade.

(12) **Much** (મચ) ઘણું: 'Much' એટલે ઘણું. પ્રવાહી અથવા ન ગણી શકાય તેવી વસ્તુ માટે આ સર્વનામ વપરાય છે.

દા.ત. **Much** of knowledge is gained by experiences.

(13) **One and the other** (વન એન્ડ ધ અધર) એક અને બીજું: 'One and the other' એક અને બીજી એક વસ્તુ કે વ્યક્તિના સંદર્ભમાં વપરાય છે. One એટલે એક અને

the other એટલે તે માંહેની બીજી વસ્તુ કે વ્યક્તિ. બંને સાથે કાળ પ્રમાણે ક્રિયાપદનું એકવચનનું રૂપ વપરાય છે.

Ex. 1. He has two pens. **One** is new and **the other** is old.

(14) **The others (બંને અર્થ)** બીજા: થોડીક સિવાયની બાકીની બીજી બધી વ્યક્તિ કે વસ્તુના સંદર્ભમાં The others વપરાય છે. આ સર્વનામ સાથે બહુવચનનું ક્રિયાપદનું રૂપ વપરાય છે.

Ex. 1. There are fifty pupils in my class. Some are clever and **the others** are weak.

5. Distributive Pronouns:

એક સમયે એક જ વસ્તુ, વ્યક્તિ કે સ્થળને માટે વપરાતા Each, either, neither જ્યાં સર્વનામને Distributive Pronouns કહે છે.

Now study the following sentences:

- (1) **Each** of the boys spoke well.
છોકરાઓમાંનો દરેક સારું બોલ્યો હતો.
- (2) Give the cake to **either** of the boys.
છોકરાઓ (બે) માંથી કોઈને કેક આપીદો.
- (3) I like **neither** of them.
મને તેમાંનો કોઈ પસંદ નથી.
- (4) Look at these five boys. **Everyone** of them is tall.
આ પાંચ છોકરાઓને જુઓ તેમાંનો દરેક ઊંચો છે.
- (5) I bought these shirts for Rs. 500 **each**.
આ શર્ટ્સને ૫૦૦ નો એક લેખે ખરીદ્યો હતો.

6. Reciprocal Pronouns:

'Each other' અને 'One another' બે Reciprocal Pronouns છે, જેનો અર્થ 'એકબીજાને' કે 'પરસ્પર' એવો થાય છે. બે વ્યક્તિ વચ્ચે નિરબત ઘરાવતી વાત હોય છે ત્યારે 'Each other' વપરાય છે. પરંતુ બેથી વધુ વ્યક્તિઓ વચ્ચે નિરબત ઘરાવતી વાત હોય તો 'One another' વપરાય છે.

Ex. 1. Jay and Veeru help **each other**.

Players wished good luck to **one another**.

સામાન્ય રીતે આ સર્વનામો કર્મના સ્થાને વપરાય છે.

ક્યારેક 'with' જેવા preposition સાથે વપરાય છે.

નોંધ: નામનો ઉપયોગ કરવો.

Raj and Ram use **each other's** pen.

My classmates use **one another's** books.

7. Interrogative Pronouns :

Interrogative Pronouns એટલે પ્રશ્નસૂચક સર્વનામ. Who, Which અને What એમ મુખ્ય ત્રણ પ્રશ્નસૂચક સર્વનામ છે.

(1) (A) **Who (હુ)** કોણ: 'Who' એટલે કોણ. 'Who' મનુષ્ય જાતિ માટે 'પ્રશ્નસૂચક સર્વનામ' તરીકે વપરાય છે, જે કર્તા વગેરે સૂચવે છે. 'Who' નાં બીજાં બે રૂપો નીચે મુજબ છે.

(B) **Whom (હુમ)**: કોને : 'Whom' એટલે કોને. 'Whom' કર્મ વગેરે સૂચવે છે.

(C) **Whose (હુઝ)**: કોનું : 'Whose' ની માલિકીનો અર્થ સૂચવે છે એટલે કે સંબંધકરૂપ સૂચવે છે.

Ex. 1.

- (1) **Who** teaches you Maths? (તમને ગણિત કોણ શીખવે છે?)
- (2) **Whom** did you see in the office? (ઓફિસમાં તમે કોને જોયા?)
- (3) **Whose** novel is this? (આ નવલકથા કોની છે?)
- (2) **Which (વીચ) કયું**: 'Which' કોણ, કયું, કઈ, કયો એવો અર્થ સૂચવે છે. 'Which' કર્તા વિભક્તિ તરીકે વપરાય ત્યારે તેના પછી ક્રિયાપદ આવે છે. 'Which' વ્યક્તિ તેમજ વસ્તુ માટે પસંદગીના અર્થમાં પણ વાપરી શકાય છે.

Ex. 1.

- (1) **Which** is your watch? (તમારી ઘડિયાળ કઈ છે?)
- (2) **Which** of the boys wrote this poem? (છોકરાઓ માંહેના કયા છોકરાએ આ કવિતા લખી?)
- (3) **What (વોટ) શું**: 'What' એટલે શું. 'What' ક્રિયા નિર્ણય વસ્તુ માટે વપરાય છે.

Ex. 1. **What** is your name? (તમારું નામ શું છે?)

નોંધ: 'Which' અને 'What' સાથે નામ વપરાય ત્યારે તે વિશેષણનું કાર્ય કરે છે. એટલે કે પસંદગીનો ભાવ સૂચવે છે.

8. Other Interrogative Words:

(1) **When (વ્હેન) જ્યારે-ત્યારે**: 'જ્યારે-ત્યારે'ના સંદર્ભમાં પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં પ્રશ્નાર્થસૂચક શબ્દ તરીકે સમય પૂછવા માટે 'When' વપરાય છે. 'ક્યારે'ના સંદર્ભમાં વપરાય છે.

Ex. 1. **When** did you arrive?

(2) **Why (વ્હાઈ) શા માટે**: 'Why' એટલે 'શા માટે'. કારણ પૂછવા માટે શબ્દ વપરાય છે.

Ex. 1. **Why** did you go early?

(3) **Where (વ્હેર) ક્યાં**: 'Where' એટલે 'ક્યાં' એટલે કે સ્થળના સંદર્ભમાં આ શબ્દ વપરાય છે.

Ex. 1. **Where** do you stay?

(4) **What (વોટ) શું**: 'What' એટલે 'શું'. ઘંઘાના કે વ્યવસાયના સંદર્ભમાં પણ આ પ્રશ્નાર્થ શબ્દ વપરાય છે.

Ex. 1. (1) **What** do you like?

(2) **What** is your father?

(5) **Which (વીચ) કયું-કઈ**: કયું, કઈ, કયો? પસંદગીનો ભાવ સૂચવવા વ્યક્તિ અને વસ્તુ બંને માટે 'Which' વાપરી શકાય છે.

Ex. 1. (1) **Which** song do you sing?

(2) **Which** of them got the prize?

(6) **How far (હાઈ ફાર) કેટલું દૂર**: અંતરના સંદર્ભમાં 'કેટલું દૂર' તેવો ભાવ સૂચવવા 'How far' વપરાય છે.

Ex. 1. **How far** did you go?

(7) **How long (હાઈ લોંગ) કેટલો સમય**: સમયના સંદર્ભમાં 'કેટલો સમય' તેવો ભાવ સૂચવવા 'How long' વપરાય છે. લંબાઈ સૂચવવા પણ 'How long' વપરાય છે.

Ex. 1. (1) **How long** will you stay at Delhi?

(2) **How long** is the tunnel?

(8) **How much (હાઉ મચ) કેટલું:** 'How much' એટલે કેટલું. અહીંયાં ન ગણી શકાય તેવા પ્રવાહી કે પદાર્થનો જથ્થો સૂચવવા માટે આ પ્રશ્નાર્થસૂચક શબ્દ વપરાય છે.

Et.ત. **How much** sugar do you eat?

(9) **How many (હાઉ મેની) કેટલું:** 'How many' એટલે કેટલાં, કેટલું ના અર્થમાં ગણી શકાય તેવા પદાર્થ માટે વપરાય છે.

Et.ત. **How many** books do you want?

(10) **How deep (હાઉ ડીપ) કેટલું ઊંડું:** 'How deep' એટલે 'કેટલું ઊંડું'. ઊંડાઈના સંદર્ભમાં આ પ્રશ્નાર્થસૂચક શબ્દ વપરાય છે.

Et.ત. **How deep** is the river?

(11) **How often (હાઉ ઓફન) કેટલી વાર:** 'How often' એટલે કેટલી વાર.

Et.ત. **How often** you visit the temple?

9. Other Function Words:

(1) **A little (અ લિટલ) થોડુંક:** થોડુંક, કેટલુંક તે અર્થમાં પ્રવાહી પદાર્થ માટે એકવચનમાં 'a little' શબ્દ વપરાય છે. એકલું 'Little' વપરાય તો તેનો અર્થ 'નહિવત્' એમ નકાર થાય છે.

Et.ત. There is **a little** milk in the glass.

(2) **A few (અ ફ્યુ) થોડું, કેટલુંક:** તે અર્થમાં પદાર્થ માટે અને વ્યક્તિ માટે 'a few' શબ્દ વપરાય છે. એકલું 'Few' વપરાય તો તેનો અર્થ 'નહિવત્' એમ નકાર થાય છે.

Et.ત. There are **a few** valuable novels in our library.

(3) **Ever (એવર) કદી, ક્યારેય:** ક્યારેય, કદી એવો ભાવ સૂચવવા પૂર્ણ વર્તમાનકાળમાં પ્રશ્નાર્થ વાક્યમાં 'ever' વપરાય છે.

Et.ત. Have you **ever** seen the Taj-Mahal?

(4) **Never (નેવર) કદી નહિ:** કદી નહિ, ક્યારેય નહિ તેવો ભાવ સૂચવવા સામાન્ય રીતે પૂર્ણ વર્તમાનકાળમાં 'never' વપરાય છે.

Et.ત. I have **never** seen the Taj-Mahal?

(5) **Yet (યેટ) તેમ છતાં:** છતાં પણ, હજી સુધી એવો ભાવ દર્શાવવા સામાન્ય રીતે પૂર્ણ વર્તમાનકાળમાં 'yet' વપરાય છે.

Et.ત. He hasn't finished his project **yet**.

(6) **How ever (હાઉ એવર) તેમ છતાં:** તેમછતાં, જોકે છતાં એવો ભાવ સૂચવવા 'However' વપરાય છે.

Et.ત. **How ever** fat he is, he is active.

(7) **Already (ઓલ રેડી) ક્યારનુંય:** ક્યારનુંય અથવા તદન પૂર્ણ થયેલ કાર્ય માટે પૂર્ણ વર્તમાનકાળમાં 'Already' વપરાય છે.

Et.ત. I have **already** finished my project.

(8) **Either (આઈધર) બે માંથી એક:** બે માંથી એક વિકલ્પ સૂચવે ત્યારે 'Either' વપરાય છે.

Et.ત. **Either** of these two books are of Grammar.

(9) **Neither (નાઈધર) બે માંથી એકપણ નહિ:** બે માંથી એકપણ નહિ એવો ભાવ સૂચવવા 'Neither' વપરાય છે.

Et.ત. Both the pupils were dull. **Neither** of them cleared the test.

(10) **Since (સીન્સ) ત્યારથી:** ત્યારથી તે સમયથી એમ ચોક્કસ સમય માટે 'Since' વપરાય છે.

Since morning, **Since** 10 o'clock, **Since** Sunday, **Since** teenage વગેરે ચોક્કસ (Point of Time) સમય દર્શાવે છે.

Et.ત. Jay has lived in Surat **since** is birth.

(11) **For (ફોર) ત્યારથી:** ત્યારથી, તે સમયથી એ અર્થમાં અચોક્કસ સમયના ગાળા માટે 'For' વપરાય છે.

Et.ત. Raj has been here **for** a month.

(12) **Hardly (હાર્ડલી) / Scarcely (સ્કાર્સલી) ભાગ્યેજ:** 'Hardly', 'Scarcely' એટલે ભાગ્યે જ.

Et.ત. **Hardly/Scarcely** had I finished my lunch when he called me.

(13) **So that (સો ઘેટ) જેથી:** 'So-that' એટલે 'જેથી'. કોઈ ક્રિયાના અનુસંધાનમાં પરિણામ સૂચવવા વપરાય છે.

Et.ત. He was **so** ill **that** he could not go to the party.

10. Relative Pronouns :

who, whom, whose, which, that, what મુખ્ય Relative Pronouns :

સંબંધક સર્વનામો ઉદ્દેશ થયેલાં નામની સાથે માત્ર વાતનો તંતુ જ જોડતાં નથી, પરંતુ તેઓ બે વાક્યને પણ જોડવાનું કાર્ય કરે છે. તેથી તેઓને Conjective Pronouns પણ કહે છે.

◆ Who/Which:

Case	Singular/Plural	Singular/Plural
Subjective	Who	Which
Objective	Whom	Which
Possessive	Whose	Whose/of which

(A) who, whom are used of persons:

who(જે) તથા **whom (જેને)** નો ઉપયોગ વ્યક્તિઓ માટે થાય છે.

(1) This is the man **who** helped me.

આ એ માણસ છે જેણે મને મદદ કરી હતી.

(2) This is the boy **whom** all admire.

આ એ છોકરો છે જેને બધા વખાણે છે.

(B) Whose (જેનું) નો ઉપયોગ પણ વ્યક્તિઓ માટે થાય છે, પરંતુ ક્યારેક નિર્લવ વસ્તુઓ માટે પણ કરી શકાય છે.

(1) This is the lady **whose** son won the first prize.

આ એ સ્ત્રી છે જેનો દીકરો પ્રથમ ઈનામ જીત્યો છે.

(C) Which નો ઉપયોગ તુચ્છ પ્રાણીઓ તેમજ નિર્લવ વસ્તુઓ માટે થાય છે.

(1) That is the cow **which** Karshanbhai bought this year.

પેલી એ ગાય છે જે આ વર્ષે કરશનભાઈએ ખરીદી હતી.

(2) The toy **which** Jiya liked much was expensive.

સમકડું જે જીયાને ગમ્યું હતું તે ખૂબ જ મોંઘું હતું.

(D) **Which** નો ઉપયોગ વાક્યાંશ માટે પણ થાય છે.

- (1) You have paid your debts, **which** is a clear proof of your honesty.
તમે તમારા દેવા ચૂકવી દીધા છે જે તમારી પ્રમાણિકતાનું સ્પષ્ટ સાબીતી છે.
- (2) She spoke the truth on his face, **which** is a kind of bravery.
તેણીએ તેનો મોઢે-મોઢે સત્ય કહી દીધું જે એક પ્રકારની બહાદુરી છે.

◆ **What :**

What માત્ર નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કરે છે. તેનો ઉપયોગ કર્તા તથા કર્મ વિભક્તિના એકવચન તરીકે જ થાય છે.

- (1) I don't know **what** you say.
તમે જે કહ્યું તે મને ખબર નથી.
- (2) This is **what** I wanted to prove.
આ જ તો મારે સાબીત કરવું હતું.
- (3) **What** is done can not be undone.
જે થઈ ગયું હોય તે બદલી શકાતું નથી.

◆ **That :**

(A) **That** નો ઉપયોગ છઠી વિભક્તિ (માલિકીભાવ) માટે થતો નથી. તે વ્યક્તિ અને વસ્તુ એક બંને માટે વપરાય છે. તેનો ઉપયોગ preposition પછી થતો નથી. **That** કોઈ ઉપવાક્ય (clause) ને વ્યક્ત કરવા માટે વપરાય છે.

- (1) I have lost the book **that** you gave me.
તમે જે પુસ્તક મને આપ્યું હતું તે મેં ગુમાવી દીધું છે.
- (2) All **that** I said didn't affect her at all.
મેં જે કહ્યું હતું તેની તેણી પર કંઈ અસર ન હતી.

(B) **That is used in Superlative Degree after Adjectives.**

That નો ઉપયોગ શ્રેષ્ઠતાવાચક ડીગ્રીમાં વિશેષણ બાદ થાય છે.

- (1) Amitabh is the best actor **that** Hindi Film Industry has ever had.
અમિતાભ એ શ્રેષ્ઠ કલાકાર છે જે હિન્દી ફિલ્મ ઉદ્યોગને મળ્યો છે.
- (2) She is the most beautiful girl **that** I have ever seen.
મેં જોયેલી સ્ત્રીઓમાંથી તેણી સૌથી સુંદર સ્ત્રી છે.

(C) **That** નો ઉપયોગ all, same, any, none, nothing જેવા શબ્દો બાદ થતો જોવા મળે છે.

- (1) All **that** glitters is not gold.
બધું જ જે ચમકે છે તે સોનું નથી.

Now study the following sentences:

- (1) I know the man **who** lives here.
હું એ માણસને ઓળખું છું જે અહીં રહે છે.
- (2) These are the girls **whom** I taught last year.
આ એ છોકરી છે જેને મેં ગત વર્ષે ભણાવી હતી.
- (3) This is the boy **whose** father you know.
આ એ છોકરો છે જેના પિતાને તમે ઓળખો છો.

(4) This is the house **which** was built last year.

આ એ ઘર છે જે ગત વર્ષે ચણાયું છે.

(5) This is **what** you want.

આ એ છે જે તમારે જોઈએ છે.

(6) Where are the toys **that** I brought for you?

સ્મકડાઓ જે હું તમારા માટે લઈ આવ્યો હતો તે ક્યાં છે?

(7) The boys **whom** you met yesterday are from Mumbai.

છોકરાઓ જેને તમે કાલે મળ્યાં તે મુંબઈના છે.

(8) This is the man **who** saved your son.

આ એ વ્યક્તિ છે જેણે તમારા પુત્રને બચાવ્યો હતો.

(9) The man **whose** house you have bought has come.

એ વ્યક્તિ, જેનું મકાન તમે ખરીદ્યું છે, તે આવ્યા છે.

(10) All **that** I did for them went into vain.

મેં તેઓની માટે જે કંઈ કર્યું એ વ્યર્થ ગયું હતું.

EXERCISE

- (1) Bhairavi is in Std. XIIth is a clever student. (She, Her, Hers)
- (2) Elephant's trunk is long, but tail is short. (its, it's, it)
- (3) I can see Krupaben's house from here, but I can't see (you, yours, your's)
- (4) I have many friends families are in the city. (whose, which, who)
- (5) Many times he helps those he doesn't know. (who, whom, which)
- (6) The girl you scolded was crying. (who, which, whom)
- (7) of his sons is hard working. (Each, Some, All)
- (8) The staff-room is empty. There is in it. (some one, no one, every one)
- (9) I have bought one pen. But now I want to buy one. (all, the other, others)
- (10) Gandhiji confessed his crime to his father. (himself, myself, yourselves)
- (11) You should not think of, Mina. (yourself, yourselves, ourself)
- (12) The students should work with co-operation. (one another's, each others, every others)
- (13) Hiral and Bhairavi are good friends but sometimes both quarrel with (each other, one another, every other)
- (14) is the news? (What, Who, Whom)
- (15) do you know in this city? (Who, Whom, Whose)

જેમ ગુજરાતીમાં 'ખરૂને?', 'એમને?', 'બરાબરને?' વગેરે શબ્દોનો ઉપયોગ કરીએ છીએ તેમ અંગ્રેજીમાં Question Tag વપરાય છે.

જો હકાર વાક્ય હોય તો નકાર Question Tag અને નકાર વાક્ય હોય તો હકાર Question Tag બને છે.

He is a singer, **Isn't he?**
We are friends, **Aren't we?**
I am a teacher, **Aren't I?**
He will be busy, **Won't he?**
We shall be happy, **Shan't we?**

આવી જ રીતે wasn't, weren't, haven't, hasn't, hadn't, can't, couldn't બને છે.

સાદા વર્તમાનકાળ અને સાદો ભૂતકાળ નું Question Tag

We read books, **don't we?**
Nisha sings a song, **doesn't she?**
Boys played football, **didn't they?**

નકારાત્મક વાક્ય હોય તો Question Tag હકાર બને છે.

I am not a teacher, **Am I?**
He does not watch TV, **Does he?**
He will not come here, **Will he?**

None, Nobody, Everybody, Somebody, Someone જેવા એકવચનના વ્યક્તિવાચક અનિશ્ચિત સર્વનામો સાથે Question Tag તરીકે કર્તાનું રૂપ They મૂકાય.

Nobody helped, **did they?**
Everybody has arrived, **Haven't they?**

A few, Lots of, Many, All, Few જેવા બહુવચનના અનિશ્ચિત સર્વનામો સાથે Question Tagમાં કર્તાનું રૂપ They મૂકાય છે.

A few books are stolen, **Aren't they?**
Many boys complained, **Didn't they?**

Let's સાથે હકાર અને નકારમાં Question Tag 'Shall we?' વપરાય છે.

Let's go far a walk, **shall we?**
Let's not discuss it, **shall we?**

આજ્ઞાર્થ વાક્ય હકાર હોય કે નકાર તેમાં Question Tag 'Will you?' વપરાય છે.

Watch carefully, **will you?**
Don't make a noise, **will you?**

Everything, Something, Nothing, Little, A little જેવા વસ્તુવાચક અનિશ્ચિત સર્વનામો સાથે Question Tagમાં કર્તા તરીકે 'It' વપરાય છે.

A little milk is in the cup, **isn't it?**
Little water is in jug, **is it?**

FILL IN THE BLANKS

- We shall attend the meeting, _____?
- You should obey your parents, _____?
- Good people respect honesty, _____?
- I do not feel well, _____?
- Little water is in the jug, _____?
- You eat mangoes, _____?
- I am going to end this story, _____?
- He sings songs well, _____?
- Girls talk much, _____?
- You haven't heard anything about Jay, _____?
- He has been to Delhi, _____?
- Nobody helped me, _____?
- I shall overcome this, _____?
- Pragna will be in the office, _____?
- We did not answer properly, _____?
- Many birds had been killed, _____?
- The ply wasn't thick enough, _____?
- Lots of workers were absent, _____?
- My father will mail you, _____?
- You will get the letter tomorrow, _____?
- They can not sit silently, _____?
- They could not hear you, _____?
- Don't make a noise, _____?
- Bolt can run fast, _____?
- I am not so careless as you, _____?
- I shall not bear this, _____?
- Trains go every five minutes, _____?
- My uncle teaches well, _____?
- Eat fresh fruit, _____?
- Let's go for a movie, _____?

◆ **Noun (નાઉન) નામ :** “વ્યક્તિ, વસ્તુ, પ્રાણી, પશુ, પક્ષી, પદાર્થ વગેરેને ઓળખવા માટે આપવામાં આવેલ નામને Noun કહે છે.”

◆ Noun (નામ)નું Singular (સિંગ્યુલર) એકવચન અને Plural (પ્લુરલ) બહુવચન થાય છે.

(1) **Singular (એકવચન) :**

“જે નામ એક વ્યક્તિ, એક વસ્તુ, એક પ્રાણી, એક પશુ, એક પક્ષી વગેરેનો ઉલ્લેખ કરે તે એકવચન નામ હોય છે.” Ex. a boy (એક છોકરો), a dog (એક કૂતરો).

(2) **Plural (બહુવચન) :**

“જે નામ એક કરતાં વધુ વ્યક્તિઓ, વસ્તુઓ, પ્રાણીઓ, પશુઓ પક્ષીઓનો ઉલ્લેખ કરે તે બહુવચન નામ હોય છે.” Ex. boys (છોકરાઓ), dogs (કૂતરાઓ).

એકવચન નામોની આગળ Article-A કે An લાગે છે, પરંતુ બહુવચન નામોની આગળ લાગતો નથી.

હવે આપણે નામનું એકવચનમાંથી બહુવચન કરવાના નિયમોનો અભ્યાસ કરીશું:

◆ **Rule No.1 :** “સામાન્ય રીતે એકવચન નામની પાછળ 'S' પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું બહુવચન થાય છે.” e. g. :

Singular	Plural
a cat (અ કેટ) બિલાડી	cats (કેટ્સ) બિલાડીઓ
a book (અ બુક) ચોપડી	books (બુક્સ) ચોપડીઓ
a pen (અ પેન) કલમ	pens (પેન્સ) કલમો
a hen (અ હેન) મરઘી	hens (હેન્સ) મરઘીઓ
a girl (અ ગર્લ) છોકરી	girls (ગર્લ્સ) છોકરીઓ
a ball (અ બોલ) દડો	balls (બોલ્સ) દડાઓ
a bird (અ બર્ડ) પક્ષી	birds (બર્ડ્સ) પક્ષીઓ
a chair (અ ચેઅર) ખુરશી	chairs (ચેઅર્સ) ખુરશીઓ

◆ **Rule No.2 :** “જો એકવચન નામના અંતે s, ss, ch, sh, x કે z હોય તો તેનું બહુવચન પાછળ 'ES' પ્રત્યય લગાડવાથી થાય છે.” e. g. :

Singular	Plural
a bus (અ બસ) બસ	buses (બસીઝ) બસો
a glass (અ ગ્લાસ) પ્યાલો	glasses (ગ્લાસીઝ) પ્યાલાઓ
a class (અ ક્લાસ) વર્ગ	classes (ક્લાસીઝ) વર્ગો
a dress (અ ડ્રેસ) પોશાક	dresses (ડ્રેસીઝ) પોશાકો
a lioness (અ લાયનેસ) સિંહણ	lionesses (લાયનેસીઝ) સિંહણો
a match (અ મેચ) દિવાસળી	matches (મેચીઝ) દિવાસળીઓ
a watch (અ વોચ) ઘડિયાળ	watches (વોચીઝ) ઘડિયાળો
a bench (અ બેન્ચ) બાકડો	benches (બેન્ચીઝ) બાકડાઓ
a church (અ ચર્ચ) દેવળ	churches (ચર્ચીઝ) દેવળો
a dish (અ ડીશ) થાળી	dishes (ડીશીઝ) થાળીઓઓ
a bush (અ બુશ) છોડવો	bushes (બુશીઝ) છોડવાઓ
a box (અ બોક્સ) પેટી	boxes (બોક્સીઝ) પેટીઓ
a fox (અ ફોક્સ) શિયાળ	foxes (ફોક્સીઝ) શિયાળો
a buzz (અ બઝ) ગણગણાટ	buzzes (બઝીઝ) ગણગણાટો
a quiz (અ ક્વીઝ) કોયડો	quizzes (ક્વીઝીઝ) કોયડાઓ
a fez (અ ફેઝ) લાલ તુર્કી ટોપી	fezzes (ફેઝીઝ) લાલ તુર્કી ટોપીઓ

◆ **Rule No.3 :** “જો એકવચન નામના અંતે 'o' હોય અને 'o' ની આગળ વ્યંજન હોય તો તેનું બહુવચન પાછળ 'es' પ્રત્યય લગાડવાથી થાય છે.” e. g. :

Singular	Plural
a mango (અ મેંગો) કેરી	mangoes (મેંગોઝ) કેરીઓ

a potato (અ પોટેટો) બટેટું	potatoes (પોટેટોઝ) બટેટાઓ
a tomato (અ ટોમેટો) ટમેટું	tomatoes (ટોમેટોઝ) ટમેટાઓ
a hero (અ હીરો) નાયક	heroes (હીરોઝ) નાયકો
a negro (અ નીગ્રો) દબરલી	negroes (નીગ્રોઝ) દબરલીઓ
a echo (અ એકો) પડઘો	echoes (એકોઝ) પડઘાઓ
a buffalo (અ બફલો) ભેંસ	buffaloes (બફલોઝ) ભેંસો

◆ **Rule No.4 :** “જો એકવચન નામના અંતે 'o' હોય અને 'o' ની આગળ સ્વર હોય તો તેનું બહુવચન પાછળ 's' પ્રત્યય લગાડવાથી થાય છે.” e. g. :

Singular	Plural
a radio (અ રેડિઓ) રેડિયો	radios (રેડિયોસ) રેડિયાઓ
a studio (અ સ્ટુડિયો) સ્ટુડિયો	studios (સ્ટુડિયોસ) સ્ટુડિયાઓ
a bamboo (અ બેમ્બૂ) વાંસડો	bamboos (બેમ્બુસ) વાંસડાઓ
a cuckoo (અ કુકુ) કોયલ	cuckoos (કુકુસ) કોયલો

◆ **Rule No.5 :** “કેટલાંક નામો એવાં છે કે જેમના અંતે 'o' હોય અને 'o' ની આગળ વ્યંજન હોય છતાં તેનું બહુવચન માત્ર 's' પ્રત્યય લગાડવાથી થાય છે.” e. g. :

Singular	Plural
tobacco (ટોબેકો) તમાકુ	tobaccos (ટોબેકોસ)
a photo (અ ફોટો) ફોટો	photos (ફોટોસ) ફોટાઓ
an Eskimo (અ એસ્કીમો) એસ્કીમો	Eskimos (એસ્કીમોસ) એસ્કીમો

a piano (અ પિઅનો) પિયાનો	pianos (પિઅનોસ) પિયાનાઓ
a Filipino (અ ફિલિપાઈનો) ફિલિપાઈનો	Phillipinos (ફિલિપાઈનોસ) ફિલિપાઈનસના લોકો

◆ **Rule No.6 :** “જો એકવચન નામના અંતે 'y' હોય અને 'y' ની આગળ વ્યંજન હોય તો તેનું બહુવચન કરતી વખતે 'y' નો 'i' કરી પાછળ 'es' પ્રત્યયલાગે છે, એટલે કે 'y' કાઢીને 'ies' થઈ જાય છે.” e. g. :

Singular	Plural
a lady (લેડી) સ્ત્રી	ladies (લેડીઝ) સ્ત્રીઓ
a baby (અ બેબી) બાળક	babies (બેબીઝ) બાળકો
an army (એન આર્મી) લશ્કર	armies (આર્મીઝ) લશ્કરો
a navy (અ નેવી) નૌકાસૈન્ય	navies (નેવીઝ) નૌકા સૈન્યો
a lily (લિલી) સફેદ કમળ	lilies (લિલીઝ) સફેદ કમળો
an ally (એન અલાય) સાથી	allies (અલાયઝ) સાથીકો
a fly (અ ફ્લાય) માખી	flies (ફ્લાયઝ) માખીઓ
a spy (અ સ્પાય) જાસૂસ	spies (સ્પાયઝ) જાસૂસો
a copy (અ કોપી) નકલ	copies (કોપીઝ) નકલો
a fairy (અ ફેઅરી) પરી	fairies (ફેઅરીઝ) પરીઓ
a family (અ ફેમિલી) કુટુંબ	families (ફેમિલિઝ) કુટુંબો
a story (અ સ્ટોરી) વાર્તા	stories (સ્ટોરીઝ) વાર્તાઓ

◆ **Rule No.7 :** “જો એકવચન નામના અંતે 'y' હોય અને 'y' ની આગળ સ્વર હોય તો તેનું બહુવચન માત્ર 's' પ્રત્યય લગાડવાથી થાય છે.” e. g. :

Singular	Plural
a boy (અ બોય) છોકરો	boys (બોયઝ) છોકરાઓ
a toy (અ ટોય) રમકડું	toys (ટોયઝ) રમકડાંઓ
a key (અ કી) ચાવી	keys (કીઝ) ચાવીઓ
a tray (અ ટ્રે) ડીશ	trays (ટ્રેઝ) ડીશો
a ray (અ રે) કિરણ	rays (રેઝ) કિરણો
a day (અ ડે) દિવસ	days (ડેઝ) દિવસો
a valley (અ વેલી) ખીણ	valleys (વેલીઝ) ખીણો
a monkey (અ મંકી) વાંદરો	monkeys (મંકીઝ) વાંદરાઓ
a donkey (અ ડોન્કી) ગધેડો	donkeys (ડોન્કીઝ) ગધેડાઓ

◆ **Rule No.8 :** “જો એકવચન નામના અંતે 'f' કે 'fe' હોય અને તેની આગળ 'L' કે **Long Vowel** (લાંબા ઉચ્ચારવાળા સ્વર i,a,e, વગેરે) હોય તો તેનું બહુવચન કરતી વખતે 'f' કે 'fe' નીકળી જાય છે અને તેની જગ્યાએ 'ves' લાગે છે.” **e. g. :**

Singular	Plural
a calf (અ કાલ્ફ) વાછરડું	calves (કાલ્વ્સ) વાછરડાઓ
a shelf (અ શેલ્ફ) અભેરાઈ	shelves (શેલ્ફ્સ) અભેરાઈઓ
a life (અ લાઈફ) જીવન, જિંદગી	lives (લાઈવ્સ) જિંદગીઓ
a wife (અ વાઈફ) પત્ની	wives (વાઈવ્સ) પત્નીઓ
a thief (અ થીફ) ચોર	thieves (થીવ્સ) ચોરો
a sheaf (અ શીફ) પૂનો, ભારી	sheaves (શીવ્સ) ભારીઓ
a leaf (અ લીફ) પાંદડું	leaves (લીવ્સ) પાંદડાંઓ
a loaf (અ લોફ) રોટલો	loaves (લોવ્સ) રોટલાઓ
a wolf (અ વુલ્ફ) વરુ	wolves (વુલ્ફ્સ) વરુઓ
a knife (અ નાઈફ) છરી	knives (નાઈવ્સ) છરીઓ

◆ **Rule No.9 :** “કેટલાંક નામો એવાં છે કે જેમના અંતે 'f' કે 'fe' હોવા છતાં તેનું બહુવચન કરતી વખતે 'ves' થતું નથી, પરંતુ માત્ર 's' લાગે છે.” **e. g. :**

Singular	Plural
a belief (અ બિલીફ) માન્યતા	beliefs (બિલીફ્સ) માન્યતાઓ
a grief (અ ગ્રીફ) દુઃખ	griefs (ગ્રીફ્સ) દુઃખો
a relief (અ રિલીફ) સહાઈ, છુટકારો	reliefs (રિલીફ્સ) સહાઈઓ
a chief (અ ચીફ) મુખ્ય માણસ	chiefs (ચીફ્સ) મુખ્ય માણસો
a roof (અ રૂફ) છાપરું	roofs (રૂફ્સ) છાપરાઓ
a proof (અ પ્રૂફ) સાબિતી, સબુત	proofs (પ્રૂફ્સ) સાબિતીઓ
a handkerchief (અ હેન્ડકરચીફ)	handkerchiefs (બિલીફ્સ) રૂમાલ
a scarf (અ સ્કાર્ફ) દુપટ્ટો	scarfs (સ્કાર્ફ્સ) દુપટ્ટાઓ
a gulf (અ ગલ્ફ) અખાત	gulfs (ગલ્ફ્સ) અખાતો
a safe (અ સેફ) તિજોરી	safes (સેફ્સ) તિજોરીઓ

◆ **Rule No.10 :** “જો એકવચન નામના અંતે 'ff' હોય તો તેનું બહુવચન માત્ર 's' લગાડવાથી થાય છે.” **e. g. :**

Singular	Plural
a cliff (અ ક્લિફ) બેખડ	cliffs (ક્લિફ્સ) બેખડો
a cuff (અ કફ) બાંચનો છેડો	cuffs (કફ્સ) બાંચના છેડા

◆ **Rule No.11 :** “કેટલાંક નામો એવાં છે કે તેમના બહુવચનનાં રૂપો અનિયમિત છે. આવાં નામોના બહુવચનના રૂપ તેના એકવચનના રૂપની જોડણીમાં ફેરફાર કરીને થાય છે.” **e. g. :**

Singular	Plural
a man (અ મેન) માણસ	men (મેન) માણસો
a woman (અ વુમન) સ્ત્રી	women (વીમેન) સ્ત્રીઓ
a louse (અ લાઉસ) જૂ	lice (લાઈસ) જૂ (બ.વ.)
a foot (અ ફૂટ) પગ, ફૂટ	feet (ફીટ) પગો, ફૂટ
a goose (અ ગૂઝ) હંસ	geese (ગીસ) હંસો
a mouse (અ માઉસ) ઉંદર	mice (માઈસ) ઉંદરો
a tooth (અ ટૂથ) દાંત	teeth (ટીથ) દાંત (બ.વ.)
a ox (અ ઓક્સ) બળદ	oxen (ઓક્સન) બળદો
a child (અ ચાઈલ્ડ) બાળક	children (ચિલ્ડ્રન) બાળકો
a cow (અ કાઉ) ગાય	kine (કાઈન) ગાયો
a medium (અ મીડીયમ) માધ્યમ	media (મિડીયા) માધ્યમો
an axis (એન એક્સીસ) ઘરી	axes (એક્સીસ) ઘરીઓ
a datum (અ ડેટમ) માહિતી	data (ડેટા) માહિતીનો સમૂહ
an appendix (અ એપેન્ડિક્સ)	appendices (એપેન્ડાઈસીસ) પરિશિષ્ટ
a bacterium (અ બેક્ટેરીયમ)	bacteria (બેક્ટેરીયા) જીવાણુઓ
an alumnus (એન એલ્યુમનસ)	alumni (એલ્યુમની) ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થી
a memorandum (અ મેમોરેન્ડમ)	memonranda (મેમોરેન્ડા)

a curriculum (અ કરિક્યુલમ) curricula (કરિક્યુલા) અભ્યાસક્રમ અભ્યાસક્રમો

◆ **Rule No.12 :** “કેટલાંક નામો એવાં છે કે જેમના એકવચનના અને બહુવચનના બંને રૂપો સરખા છે.” **e. g. :**

Singular	Plural
a sheep (અ શીપ) ઘેટું	sheep (શીપ) ઘેટાંઓ
a deer (અ ડિઅર) હરણ	deer (ડીઅર) હરણો
a dozen (અ ડઝન) ડઝન/બાર નંગ	dozen (ડઝન) ડઝન (બ.વ.)
a hundred (અ હન્ડ્રેડ) સો	hundred (હન્ડ્રેડ) સો (બ.વ.)
a thousand (અ થાઉઝન્ડ) હજાર	thousand (થાઉઝન્ડ) હજાર (બ.વ.)
a cannon (અ કેનન) તોપ	cannon (કેનન) તોપો
a swine (અ સ્વાઈન) ડુક્કર	swine (સ્વાઈન) ડુક્કરો
a pice (અ પાઈસ) પૈસો	pice (પાઈસ) પૈસા

◆ **Rule No.13 :** “જે નામો એક કરતાં વધુ શબ્દોના બનેલા હોય તેવાં સંયુક્ત નામોનું બહુવચન બેમાંથી મુખ્ય શબ્દને 's' કે 'es' લગાડવાથી થાય છે, એટલે કે મુખ્ય શબ્દનું બહુવચન કરવાનું રહે છે.” **e. g. :**

Singular	Plural
a son-in-law (અ સન-ઈન-લો) જમાઈ	sons-in-law (સન્સ-ઈન-લો) જમાઈઓ
a father-in-law (અ ફાધર-ઈન-લો) સસરા	fathers-in-law (ફાધર્સ-ઈન-લો) સસરાઓ
a daughter-in-law (અ ડોટર-ઈન-લો) પુત્રવધૂ	daughters-in-law (ડોટર્સ-ઈન-લો) પુત્રવધૂઓ
a step-son (અ સ્ટેપ-સન) સોતેલો દીકરો	step-sons (સ્ટેપ-સન્સ) સોતેલા દીકરાઓ
a step-daughter (અ સ્ટેપ-સન) સોતેલી દીકરી	step-daughters (સ્ટેપ-સન્સ) સોતેલી દીકરીઓ
a step-mother (અ સ્ટેપ-સન) સોતેલી માતા	step-mothers (સ્ટેપ-સન્સ) સોતેલી માતાઓ
a passer-by (અ પાસર-બાય) વટેમાર્ગુ	passers-by (પાસર્સ-બાય) વટેમાર્ગુઓ
a looker-on (અ લુકર-ઓન) દર્શક	lookers-on (લુકર્સ-ઓન) દર્શકો
a commander-in-chief (અ કમાન્ડર-ઈન-ચિફ) સરસેનાપતિ	connabders-in-chief (કમાન્ડર્સ-ઈન-ચિફ) સરસેનાપતિઓ
a maid-servant (અ મેઈડ-સર્વન્ટ) નોકરાણી	maid-servants (મેઈડ-સર્વન્ટ્સ) નોકરાણીઓ
a grand son (અ ગ્રાન્ડ સન) પૌત્ર	grand sons (ગ્રાન્ડ સન્સ) પૌત્રો
a great grand son (અ ગ્રેટ ગ્રાન્ડ સન) પડપૌત્ર	great grand sons (ગ્રેટ ગ્રાન્ડ સન્સ) પડપૌત્રો
a girl friend (અ ગર્લ ફ્રેન્ડ) ગર્લફ્રેન્ડ (પ્રેમિકા)	girl friends (ગર્લ ફ્રેન્ડ્સ) ગર્લફ્રેન્ડ્સ (પ્રેમિકાઓ)

◆ **Rule No.14 :** “કેટલાંક સંયુક્ત નામો એવાં છે કે તેમનું બહુવચન કરવા માટે તેમાં સમાયેલ દરેક શબ્દનું બહુવચન કરવાનું રહે છે.” **e. g. :**

Singular	Plural
a man-servant (અ મેન-સર્વન્ટ) નોકર	men-servants (મેન-સર્વન્ટ્સ) નોકરો
a woman-servant (અ વુમન-સર્વન્ટ) નોકરાણી	women-servants (વીમેન-સર્વન્ટ્સ) નોકરાણીઓ
a woman-doctor (અ વુમન-ડોક્ટર) સ્ત્રી દાકતર	women-doctors (વીમેન-ડોક્ટર્સ) સ્ત્રી દાકતરો
a woman-student (અ વુમન-સ્ટુડન્ટ) વિદ્યાર્થીની	women-students (વીમેન-સ્ટુડન્ટ્સ) વિદ્યાર્થીનીઓ
a lord-justice (અ લોર્ડ-જસ્ટીસ) ન્યાયાધીશ	lords-justices (લોર્ડ્સ-જસ્ટીસીઝ) ન્યાયાધીશો

◆ **Rule No.15:** “જે સંયુક્ત નામો મુખ્ય શબ્દની પાછળ 'ful' લગાડીને બનેલાં હોય અથવા જે સંયુક્ત નામોમાં મુખ્ય શબ્દ કોઈ ક્રિયાપદ હોય તેમનું બહુવચન નામના અંતે 's' લગાડવાથી બને છે.”
e. g. :

Singular **Plural**

a hold up (અ હોલ્ડ અપ) હૂંટ hold ups (હોલ્ડ અપ્સ) હૂંટો
a basketful (અ બાસ્કેટફૂલ) basketfuls (બાસ્કેટફૂલ્સ)
ભરેલી ટોપલી ભરેલી ટોપલીઓ
a handful (અ હેન્ડફૂલ) મુઠ્ઠી handfuls (હેન્ડફૂલ્સ) મુઠ્ઠીઓ
a mouthful (અ માઉથફૂલ) mouthfuls (માઉથફૂલ્સ)
કોળિયો કોળિયા

◆ **Rule No.16:** “કેટલાંક નામો એવાં છે કે જે હંમેશા બહુવચનમાં જ વપરાય છે, જે નીચે મુજબ છે.”

e. g. :
scissors (સિઝર્સ) કાતર trousers (ટ્રાઉઝર્સ) પાયજામો
sweepings (સ્વીપિંગ્સ) કચરો tongs (ટોંગ્સ) ચીપિયો
spectacles (સ્પેક્ટેકલ્સ) ચશ્માં leavings (લીવિંગ્સ) એઠવાડ

◆ **Rule No.17:** “કેટલાંક નામો એવાં છે કે જેમાં OR જેને બહુવચન લાગે છે, પરંતુ તે એકવચનમાં જ વપરાય છે અને તેમનું બહુવચન થતું નથી.”

e. g. :
Mathematics (મેથિમેટિક્સ) ગણિતશાસ્ત્ર Economics (ઈકોનોમિક્સ) અર્થશાસ્ત્ર
Maths (મેથ્સ) ગણિત Civics (સિવિક્સ) નાગરિકશાસ્ત્ર
Physics (ફિઝિક્સ) ભૌતિકશાસ્ત્ર Ethics (એથિક્સ) નીતિશાસ્ત્ર
Mechanics (મિકેનિક્સ) યંત્રશાસ્ત્ર News (ન્યૂઝ) સમાચાર
Politics (પોલિટિક્સ) wages (વેલ્સ) વેતન
રાજકારણ, રાજનીતિશાસ્ત્ર

◆ **Rule No.18:** “કોઈક પુસ્તક, વિષય, દેશ, રાજ્ય, શહેર કે ગામનું નામ બહુવચન હોય તોપણ તે એકવચનમાં વપરાય છે.”

e. g. :
સંયુક્ત રાષ્ટ્રો (અમેરિકા) એક મોટો દેશ છે.
The United States is a big country.
'અલીબાબા અને ચાલીસ ચોર' એ એક સારી વાર્તા છે.
'Alibaba and Forty Thieves' is a good story.

◆ **Rule No.19:** કેટલાંક નામો એવાં છે કે હંમેશા એકવચનમાં જ વપરાય છે, જે નીચે મુજબ છે:

e. g. :
furniture (ફર્નિચર) રાચરચીતું crockery (કોકરી) ચિનાઈ માટીનાં વાસણો
luggage (લગિજ) સામાન bread (બ્રેડ) બ્રેડ, રોટી
scenery (સ્કેનરી) દૃશ્ય information (ઈન્ફોર્મેશન) માહિતી
machinery (મશીનરી) યંત્રો fruit (ફ્રૂટ) ફળ
hair (હેઅર) વાળ

◆ **Rule No.20:** “કેટલાંક નામો એવાં છે કે જેમનું બહુવચન બે રીતે થાય છે, અને બહુવચનનાં બંને રૂપો જુદા-જુદા અર્થમાં વપરાય છે.”

e. g. :
Singular **Plural**
a brother (અ બ્રદર) ભાઈ brothers (બ્રદર્સ) ભાઈઓ (સગા)
brethren (બ્રેથ્રન) ભાઈઓ
(જ્ઞાતિના કે ઘંઘાના)
a fish (અ ફિશ) માછલી fish (ફિશ) માછલીઓ
(એક જ પ્રકારની)
fishes (ફિશીઝ) માછલીઓ
(જુદા-જુદા પ્રકારની)

a cloth (અ કલોથ) કપડું cloths (કલોથ્સ) જુદા પ્રકારના કાપડ
clothes (કલોથ્સ) કપડાં
a die (અ ડાઈ) બીબું dies (ડાઈઝ) બીબાં
dice (ડાઈઝ) રમવાના પાસાં

◆ **Rule No.21:** “Letters (અક્ષરો), Figures (અંકડાઓ), Words (શબ્દો), Abbreviation (સંક્ષિપ્ત રૂપો) વગેરેના બહુવચન પાછળ 's' લગાડવાથી થાય છે. પરંતુ અહીં 's' ની આગળ Apostrophe (અપોસ્ટ્રોફી) ની નિશાની (') લગાડવાથી રહે છે.”

e. g. :
ચાર ત્રણના સરવાળો કરો અને જવાબ બાર આવે છે.
Add four 3's and the answer is 12.

તમારા અર્થ સરખા લખો. Write your R's properly.
તેઓ બી.એ. છે. They are B.A.'s.

તમે ઘણા એન્ડનો ઉપયોગ કરો છો. You use many and's.

◆ **Rule No.22:** “કેટલાંક સમૂહવાચક નામો એવાં છે કે જે હંમેશા બહુવચનમાં જ વપરાય છે. જેને અંગ્રેજીમાં **Generalising Collective Nouns** (જેનરલાઈઝિંગ કલેક્ટિવ નાઉન્સ) કહે છે.”

e. g. :
people (પીપલ) લોકો tenantry (ટેનન્ટ્રી) ભાડૂત વર્ગ
police (પોલિસ) પોલિસ peasantry (પેઝન્ટ્રી) ખેડૂતવર્ગ
gentry (જેન્ટ્રી) સજ્જનો infantry (ઈન્ફન્ટ્રી) પાયદળ (સિપાહી)

◆ **Rule No.23:** “કેટલાંક સમૂહવાચક નામો એવાં છે કે જે એકવચન અને બહુવચન બંને રીતે વપરાય છે. પરંતુ એ બંનેના અર્થમાં થોડો તફાવત હોય છે. જ્યારે આવાં નામો એક સમૂહના અર્થમાં વપરાય ત્યારે એકવચનમાં વપરાય છે અને જ્યારે તેમના વિભાગ-જૂથ અલગ પડી ગયા હોય ત્યારે બહુવચનમાં વપરાય છે.”

e. g. :
aristocracy (એરિસ્ટોક્રસી) અમીરવર્ગ community (કોમ્યુનિટી) સમાજ
army (આર્મી) લશ્કર govenment (ગવર્નમેન્ટ) સરકાર
committee (કમિટી) સમિતિ family (ફેમિલી) કુટુંબ
council (કાઉન્સિલ) મંત્રણામંડળ jury (જ્યુરિ) ન્યાયાયંચ
company (કંપની) કંપની, પેઢી public (પબ્લિક) લોકો
audience (ઓડિયન્સ) પ્રેક્ષક staff (સ્ટાફ) સ્ટાફ

◆ **Rule No.24:** “વ્યક્તિવાચક નામ, દ્રવ્યવાચક નામ તથા ભાવવાચક નામોનું બહુવચન કદી પણ થતું નથી. ટૂંકમાં કહીએ તો **Uncountable Nouns** (ગણી ન શકાય તેવાં નામો)નું બહુવચન થતું નથી.”

➤ **વ્યક્તિવાચક નામો:** Rahul, Riya, Mr. Shah, Rajkot, India વગેરે

➤ **દ્રવ્યવાચક નામો:** water (પાણી), milk (દૂધ), rice (ચોખા), iron (લોખંડ), oil (તેલ), વગેરે...

➤ **ભાવવાચક નામો:**
anger (એગર) ગુસ્સો intelligence (ઈન્ટેલિજન્સ) બુદ્ધિ
love (લવ) પ્રેમ goodness (ગુડનેસ) ભલમનસાઈ
beauty (બ્યુટી) સુંદરતા patience (પેશન્સ) ધીરજ
honesty (ઓનેસ્ટી) પ્રામાણિકતા punctuality (પન્ચ્યુઆલિટી) નિયમિતપણું
cruetly (ક્રુઅલ્ટી) ઘાતકીપણું laughter (લાફ્ટર) હાસ્ય
kindness (કાઈન્ડનેસ) દયા truth (ટ્રૂથ) સાત્ય

accept	સ્વીકારવું	reject	અસ્વીકારવું	deliberate	ઈચ્છાપૂર્વકનું	accidental	આકસ્મિક
accuse	આરોપ મૂકવો	vindicate	બચાવ કરવો	external	બાહ્ય	internal	આંતરિક
acquire	મેળવવું	lose	ગુમાવવું	forget	ભૂલી જવું	remember	યાદ રાખવું
beautiful	સુંદર	ugly	બેડોળ	facility	સગવડ	discomfort	અગવડ
increase	વધારવું	decrease	ઘટાડવું, ઘટવું	useful	ઉપયોગી	useless	નકામું
include	સમાવેશ કરવો	exclude	બાકાત કરવું	harmful	નુકશાનકારક	harmless	બિનનુકશાનકારક
import	આયાત	export	નિકાસ	debtor	દેવાદાર	creditor	લેણદાર
benevolence	પરોપકાર	malevolence	અપકાર	available	સુલભ	scarce	દુર્લભ
cheap	સસ્તુ	dear	મોંઘું	minority	લઘુમતી	majority	બહુમતી
concord	સંવાદિતા	discord	વિસંવાદિતા	dependant	પરતંત્ર	independent	સ્વતંત્ર
deep	ઊંડું	shallow	છીછરું	meaningful	સાર્થક	meaningless	અર્થહીન
freedom	સ્વતંત્રતા	slavery	ગુલામી	constructive	રચનાત્મક	destructive	ખંડનાત્મક
knowledge	જ્ઞાન	ignorance	અજ્ઞાન	transient	ક્ષણિક	eternal	શાશ્વત
permit	રજા આપવી	prohibit	મનાઈ કરવી	justice	ન્યાય	injustice	અન્યાય
lend	ઉછીનું આપવું	borrow	ઉછીનું લેવું	healthy	તંદુરસ્ત	sick	બિમાર
fresh	તાજું	stale	વારી	perfect	પૂર્ણ	imperfect	અપૂર્ણ
interior	અંતરિયાળ	exterior	બાહ્ય	fruitful	ફળદાયી	fruitless	ફળરહિત
wisdom	ડહાપણ	folly	મૂર્ખામી	slowly	ધીમેથી	speedily	ઝડપથી
rejoice	આનંદ કરવો	lament	વિલાપ કરવો	affirmative	હકારાત્મક	negative	નકારાત્મક
pride	અભિમાન	humility	વિનમ્રતા	proud	અભિમાની	humble	વિનમ્ર
smooth	મુલાયમ	rough	ખરબચડું	fearful	ડરામણું	fearless	નીડર
superior	ચઠિયાતું	inferior	ઉતરતી કક્ષાનું	grief	દુઃખ	joy	આનંદ
wealth	સંપત્તિ	poverty	ગરીબાઈ	enmity	દુશ્મનાવટ	friendship	મિત્રતા
truth	સત્ય	falsehood	જૂઠાણું	prosperity	સમૃદ્ધિ	adversity	મુશ્કેલી
reward	ઈનામ	penalty	શિક્ષા	imagination	કલ્પના	reality	વાસ્તવિકતા
rash	અધિચારી	cautious	સાવધ	spendthrift	ઉડાઉ	miser	કંજૂસ
virtue	સદ્ગુણ	vice	દુર્ગુણ	memory	સ્મૃતિ	oblivion	વિસ્મૃતિ
expand	વિસ્તરવું	contract	સંકોચાવવું	safety	સલામતી	danger, risk	જોખમ
barren	ઉજ્જડ	fertile	ફળદ્રુપ	saint	સંત	sinner	પાપી
natural	પ્રાકૃતિક	artificial	બનાવટી	synthesis	સંયોગીકરણ	analysis	પૃથક્કરણ
abstract	સૂક્ષ્મ, અમૂર્ત	concrete	નક્કર, મૂર્ત	length	લંબાઈ	breadth	પહોળાઈ
advance	આગળ ઘપવું	retreat	પીછેહઠ કરવી	recovery	સાજા થવું	relapse	ઊથલો મારવો
affirm	હા પાડવી	deny	ના પાડવી	question	પ્રશ્ન	answer	જવાબ
affluence	સમૃદ્ધિ	poverty	ગરીબાઈ	use	ઉપયોગ	abuse	દુરુપયોગ
ancestor	પુરોગામી	successor	અનુગામી	top	શિખર	bottom	તાળિયું
ancient	પ્રાચીન	modern	અર્વાચીન	heavy	ભારે	light	હલકું
arrive	આવવું	depart	વિદાય લેવી	straight	સરળ	crooked	વાકુંચકું
attract	આકર્ષવું	repel	અણગમવું	severe	સખત	mild	નરમ
belief	આસ્થા	doubt	શંકા	implicit	ગર્ભિત	explicit	સ્વયંસ્પષ્ટ
bravery	બહાદુરી	cowardice	બાયલાપણું	general	સામાન્ય	particular	ચોક્કસ
cheerful	આનંદિત	gloomy	ઉદાસીન	industrious	મહેનતુ	idle, lazy	આળસુ
common	સામાન્ય	uncommon	અસાધારણ	subjective	આત્મલક્ષી	objective	વસ્તુલક્ષી
compulsory	ફરજિયાત	optional	વૈકલ્પિક	sacred	પવિત્ર	profane	અપવિત્ર
create	સર્જન કરવું	destroy	નાશ કરવો	public	ખાનગી	private	ખાનગી
debit	ઉધાર	credit	જમા	loquacious	વાતોડિયું	taciturn	ઓછાબોલું
defendant	પ્રતિવાદી	plaintiff	વાદી	vigorous	ઉત્સાહી	feeble	નબળું
record	નોંધ કરવી	obliterate	ભૂંસી નાખવું	relative	સાપેક્ષ	absolute	નિરપેક્ષ
insert	દાખલ કરવું	extract	અવતરણ ટાંકવું	ideal	આદર્શ	actual	વાસ્તવિક
generous	ઉદાર	mean	હલકટભર્યું	gather	ભેગું કરવું	scatter	વિખરાઈ જવું
gradual	ધીમે ધીમે	sudden	એકાએક	lead	દોરવું	follow	અનુસરવું

hope	आशा	despair	निराशा	vengeance	वेर	forgiveness	क्षमा
sharp	धारदार	blunt	बूझुं	nectar	अमृत	poison	विष
maximum	महतम	minimum	लघुतम	understate-	अल्पोक्ति	exaggeration	अतिशयोक्ति
material	भौतिक	spiritual	आध्यात्मिक	ment			
native	स्वदेशी	foreigner	परदेशी	purchase	परीदी	sale	वेचाए
oriental	पूर्वने लगतुं	occidental	पश्चिमाताप	rustic	गामठी	urban	नगरने लगतुं
original	असल	duplicate	नकल	auxiliary	गौण	principal	मुप्य
praise	वभाए करवा	blame	टीका करवी	worried	बिंति	carefree	निश्चिंत
preced	आगल होवुं	succeed	अनुसरवुं	bondage	बंधन	freedom	मुक्ति
progress	प्रगति	regress	अवगति	discordant	जेसूरुं	harmonious	संवादि
quiet	शांत	noisy	धोंघाटियुं	tastekess	जेस्वाए	tasteful	स्वादिष्ट
reluctant	अनिच्छवातुं	willing	स्वैच्छिक	tide	भरती	ebb	ओट
reserved	अतडुं	sociable	मिलनसार	auspicious	शुभ	inauspicious	अशुभ
resist	विरोध करवो	submit	शरणे जवुं	dearness	मोंघवारी	cheapness	सोंघवारी
stranger	अजाण्युं	familiar	परिचित	infamy	अपयश	fame	कीर्ति
tense	तंग	relaxed	हलवाश	affection	राग, प्रेम	hatred	दृषा
triumph	विजय	defeat	हार	addition	वधारे	reduction	घटाडो
trivial	तुरछ	important	अगत्युं	faithful	वडादार	faithless	जेवडा
unite	जोडवुं	separate	अलग करवुं	seperation	वियोग	union	मिलन
vague	अस्पष्ट	clear	स्पष्ट	strength	शक्ति	weakness	नजलाई
vertical	उभुं	horizontal	आडुं	wealthy	श्रीमंत	poor	गरीब
genuine	वास्तविक	fictitious	काल्पनिक	equality	समता	inequality	विषमता
introvert	आंतर्मुखी	extrovert	बाह्यमुखी	virtuous	सद्गुणी	vicious	दुर्गुणी
ordinary	सामान्य	extraordinary	असामान्य	unique	अनुपम	common	सामान्य
finally	अंते	initially	शुरुआतनुं	normal	सुडोण	abnormal	विकृत
modest	नम्र	immodest	उद्धत	sweet	मीठुं	bitter	कडवुं
pious	पवित्र	impious	अपवित्र	suspect	शंका करवी	believe	मानवुं
conspicuous	नोंघपात्र	inconspicuous	नगण्य	stubborn	दुराग्रही	submissive	लरीलुं
visible	जोई शकाय तेवुं	invisible	अदृश्यमान	splendid	भव्य	ordinary	सामान्य
profit	लाभ	loss	भोटा	soothe	शांत करवुं	antagonise	अशांत करवुं
accelerate	उडप वधास्वी	decelerate	उडप घटाडवी	slander	निंदा करवी	flatter, praise	वभाए करवुं
expend	भरवुं	save	बचाववुं	frugal	करकसरवातुं	prodigal	उडाई
opponent	विरोधी	supporter	टेकेदार	durable	टकाई	fragile	बिनटकाई
blessing	वरदान	curse	शाप	courageous	बहादुर	timid	डरपोक
civilized	संस्कृती	uncivilized	असंस्कृती	company	साथे,साहचर्य	solitude	अेकांत
guilty	गुनेगार	innocent	निर्दोष	charming	मोहक	disgusting	दृषारूप
construction	रचना	destruction	विनाश	pacific	शांत	agitated	उत्तेजित
success	सफलता	failure	निष्फलता	dangerous	जोखमी	innocuous	निरुपद्रवी
survival	अबाव	extinction	विनाश	decay	क्षय	growth	विकास
temporary	काल्पनिक	permanent	काल्पनी	endless	अमर्यादित	limited	मर्यादित
living	सज्जवण	dead	मृत	enjoyment	आनंद	sorrow	दुःख
brave	बहादुर	coward	डरपोक	enthusiastic	उत्साही	uninterested	निरुत्साही
violent	हिंसक	peaceful	शांत	everlasting	शाश्वत	transient	क्षणांतगुं
beneficial	उपयोगी	futile	नकामुं	fanatical	धर्मांध	liberal, tolerant	सहिष्णु
deficit	भाघ	surplus	पुरांत	fidelity	वडादारी	infidelity	गदारी
hurt	ईजा करवी	heal	साजा थवुं	gay	प्रसन्न	sad	उदासिन
transparent	पारदर्शक	opaque	अपारदर्शक	generosity	उदारता	cruelty	क्रूरता
preceding	अगाडुं	following	अनुसरतुं	gigantic	विशाल	diminutive	लघु
presence	हाजर	absence	गेरहाजर	grave	गंभीर	trivial, frivolous	तुरछ
cruel	क्रूर	kind	दयालुं	hidden	गुप्त	visible, explicit	स्वयंस्पष्ट
vigilant	सावध	inattentive	गाडेल	humble	नम्र	arrogant	उद्धत
vicinity	सामीप्य	distance	अंतर, दूर	humiliation	अपमान	honour	सम्मान

hurry	ઉતાવળ	delay	વિલંબ
identical	એકરૂપ	dissimilar	અલગ
ignorant	અભણ	educated	ભણેલું
impulsive	આવેશમય	cautious	ગણતરીપૂર્વકનું
individual	વ્યક્તિગત	general	સામાન્ય
injurious	નુકશાનકારક	helpful	ઉપયોગી
jolly	ઉમંગી, ખુશ	sad	ઉદાસિન
latent	સુસુપ્ત	manifest	દર્શ્યમાન
lunacy	પાગલપન	sanity	હાપણ
marvellous	અદ્ભૂત	common	સામાન્ય
lustre	પ્રકાશ, આભા	darkness	અંધકાર
mighty	શક્તિશાળી	feeble	નબળું
mediocre	સામાન્ય	extraordinary	અસામાન્ય
miserable	દુઃખી	happy	સુખી
monotonous	કંટાળાજનક	amusing	મનોરંજક
negligent	નેદરકાર	careful	કાળજીવાળું
numerous	અસંખ્ય	few	થોડા

obscure	અસ્પષ્ટ	clear	સ્પષ્ટ
obsolete	જૂનું, પુરાણું	current	વર્તમાન સમયનું
obstacle	અવરોધ	aid	મદદ
precious	કીમતી	cheap	સસ્તું
primitive	પુરાણું	modern	આધુનિક
pretence	દંભ	actuality	વાસ્તવિકતા
profound	ઊંડું	shallow	છીછરું
prominent	નોંધપાત્ર	ordinary	સામાન્ય
prosperous	સમૃદ્ધ	destitute	નિર્દન
radical	અંતિમવાદી	moderate	સંયમી
rebellious	બળાવખોર	submissive	તાબે થનારું
reckless	અધિચારી	careful	કાળજીવાળું
righteous	સાચું, નૈતિક	unethical	અનૈતિક
ruthless	નિર્દય	kind	દયાળું
sanction	મંજૂર કરવું	forbid	મનાઈ કરવી
sturdy	મજબૂત	feeble, weak	નબળું

18 **SYNONYMS (સમાનાર્થી શબ્દો)**

welcome	આવકારવું	receive, greet
apprehend	ડરવું	fear
disappoint	નિરાશ થવું	frustrate
comprehend	સમજવું	understand, grasp
scold	ઠપકો આપવો	rebuke, reprimand
moan	વિલાપ કરવો	lament, mourn, grieve
annoy	ખિજવવું	tease, displease
deceive	છેતરવું	cheat, hoodwink
pilfer	ચોરી કરવી	steal
expand	ફેલાવવું	spread
diminish	ઘટાડો કરવો	decrease, reduce
adopt	અનુકૂળ કરવું	adjust
barter	વિનિમય કરવો	exchange
despise	નફરત કરવી	hate, detest, scorn
predict	આગાહી કરવી	foretell
refuge	આશરો આપવો	shelter
deny	ના પાડવી	refuse
separate	અલગ કરવું	divide
command	આદેશ આપવો	order, dictate
defeat	ઠરાવવું	thwart
amuse	મનોરંજન કરવું	entertain, please
attack	હુમલો કરવો	invade, assault, assail
challenge	પડકારવું	dare, defy
fade	મૂરઝાઈ જવું	wither, decline, decay
live	રહેવું	reside, abide, lodge
quarrel	ઝઘડો કરવો	fight
see	જોવું	look, gaze, stare
shake	ઢૂંજવવું	tremble, shiver
sing	ગાવું	chant
think	વિચારવું	ponder, contemplate
build	બાંધવું	construct, erect
describe	વર્ણન કરવું	relate, recount

pass	સફળ થવું	succeed, achieve
teach	ભણાવવું	educate, instruct
discriminate	ભેદભાવ રાખવો	distinguish
respect	માન આપવું	honour, esteem
defame	બદનામ કરવું	slander
recover	ફરીથી મેળવવું	regain, cure
abbreviate	સંક્ષિપ્ત કરવું	abridge, shorten
abstain	અસંમતિ દર્શાવવી	refrain
mix	ભેળવવું	mingle
emphasize	ભાર મૂકવો	stress
labour	મહેનત કરવી	work
observe	નિરીક્ષણ કરવું	watch
suffer	સહન કરવું	undergo, endure
abolish	રદ કરવું	cancel, exterminate
abscond	ભાગી જવું	flee, run away,
utter	બોલવું	speak, tell
abandon	છોડી દેવું	give up, leave, quit
ache	વેદના થવી	pain
accuse	આરોપ મૂકવો	blame, charge
actual	વાસ્તવિક	real, genuine
admit	કબૂલ કરવું	confess
agree	મંજૂર કરવું	approve, consent, assent
advance	પ્રગતિ કરવી	progress
aim	હેતુ	purpose, motto
allot	આપવું, ફાળવવું	give
allow	રજા આપવી	permit
annihilate	નાશ કરવો	destroy
appreciate	કદર કરવી	praise
ascend	ચઢવું	climb
atone	પસ્તાવો કરવો	repent
attempt	પ્રયાસ કરવો	try
begin	શરૂ કરવું	start, commence

bewilder	મુંઝાવું, ગૂંચવાવું	perplex, confuse	displant	ઉથલાવી પાડવું	overthrow, destroy, raze
chase	પીછો કરવો	persue	deprive	પડાવી લેવું	despoil, rob, debar
cease	બંધ થઈ જવું	stop	depute	નિમણૂક કરવી	appoint, delegate
cling	વળગી રહેવું	stick	devote	અર્પણ કરવું	dedicate
compel	ફરજ પાડવી	force	diffuse	વિસ્તારવું	expand, spread
conceal	ચંતાડવું	hide	discover	શોધી કાઢવું	disclose, reveal, find
connect	જોડવું	join	embrace	આલિંગન આપવું	hug
convert	રૂપાંતર કરવું	change	banish	દેશનિકાલ કરવું	exile
curb	નિયંત્રિત કરવું	control, restrain, limit	rape	બળાત્કાર કરવો	ravish
declare	જાહેર કરવું	announce	encounter	સંઘર્ષ કરવો	struggle, fight, embattle
defy	વિરોધ કરવો	oppose, resist	produce	પેદા કરવું	generate, create, make
elevate	ઉપર લઈ જવું	raise	enlighten	પ્રકાશ પાડવો	elucidate, illumine
endorse	માન્યતા આપવી	approve	trap	ફસાવવું	plot, intrigue
forgive	માફી આપવી	pardon	evaluate	મૂલ્યાંકન કરવું	appraise, assess
gain	મેળવવું	get, achieve	excuse	માફ કરવું	pardon, forgive, free
gather	ભેગું કરવું	collect	expel	છૂટું કરવું	dismiss, eliminate
guard	રક્ષણ કરવું	protect	expire	મૃત્યુ પામવું	die, perish
halt	અટકવું	stop	follow	અનુસરવું	succeed
harm	ઈજા કરવી	hurt	chuckle	દાંત કાઢવા	giggle, guffaw, cackle
haste	ઉતાવળ કરવી	hurry	disappear	અદૃશ્ય થઈ જવું	vanish
heed	ધ્યાન આપવું	attend	govern	વહીવટ કરવો	administer, rule
imitate	નકલ કરવી	copy	guide	દોરવણી આપવી	lead, direct
jeer	મજાક કરવી	mock	happen	થવું, બનવું	occur, befall
menace	ઘમકી આપવી	threaten	hinder	અવરોધવું	block, hamper, obstruct
mend	સુધારવું	repair	ignore	અવગણના કરવી	neglect, disregard
observe	ધ્યાનમાં લેવું	notice	irritate	મિજવવું	annoy, tease, pester
object	વિરોધ કરવો	protest, dissent, oppose	jump	ફૂફકો મારવો	jerk, leap, hop, bound
glitter	ચળકવું	shine, glow, sparkle	justify	બચાવ કરવો	defend, vindicate
prohibit	મનાઈ ફરમાવવી	forbid, ban	struggle	મુકાબલો કરવો	fight
puzzle	મુંઝાવવું	confuse	submit	શરણે જવું	yield, surrender
quit	છોડી દેવું	leave	support	મદદ કરવી	help, aid
recognise	ઓળખવું	know	tolerate	સહન કરવું	bear
remember	ચાદ કરવું	recollect, recount	mould	ઘડવું	construct, shape, form
smash	અથડાવવું	break, shatter	grumble	અસંતોષ હોવો	complain, murmur
absorb	ગરકાવ થઈ જવું	engross, obsess	portray	નિરૂપણ કરવું	describe, represent
abuse	દૂર ઉપયોગ કરવો	misuse	presume	ધારવું	guess, conjecture
advise	સલાહ આપવી	counsel	provoke	ઉશ્કેરવું	agitate, excite, arouse
advocate	વકીલાત કરવી,	plead	punish	શિક્ષા કરવી	castigate, chastise
amend	સુધારવું	improve, reform, rectify	realize	ભાન થવું	know, understand
attain	મેળવવું	gain, get, obtain	require	જરૂર હોવી	need, want, necessitate
assist	મદદ કરવી	support, back, aid, help	restore	પુનઃ સ્થાપના કરવી	rebuild, reconstruct
kill	મારી નાંખવું	slay, murder, slaughter	rob	લૂંટવું	loot, plunder, steal
buy	ખરીદવું	purchase	satiat	શાંત કરવું	appease, gratify, satisfy
catch	પકડવું	capture, grip, clutch	scrutinize	પૃથક્કરણ કરવું	analyse
censure	ટીકા કરવી	criticise	search	શોધ કરવી	seek, probe
certify	પ્રમાણિત કરવું	testify, attest	sanction	મંજૂરી આપવા	grant, approve
choose	પસંદ કરવું	select, cull	snare	ઝડપી લેવું	trap, seize, catch
debase	ઉતારી પાડવું	disgrace, dishonour	split	તિરાડ પાડવી	cleave, rip, slit
decide	નક્કી કરવું	determine, resolve	subtract	ઓછું કરવું	diminish, deduct, reduce
deface	ભૂંસી નાખવું	erase, rub out, disfigure	add	વધારો કરવો	increase
defend	બચાવ કરવો	save, protect, guard	supply	પુરું પાડવું	furnish, provide
desire	ઈચ્છા કરવી	wish, want, long, crave	suppose	માનવું, ધારવું	believe, assume, presume

suspect	ଶଙ୍କା କରવી	doubt, mistrust, question	absent	ଗେହାଞ୍ଜର	missing, lost
tarry	ଦିଲମ କରା	delay, postpone, defer	absolute	ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ	perfect, complete, total
terrify	ଠରାଏ	alarm, dismay, horrify	active	ସାକ୍ତିକ	alert, diligent, busy
turn	ଘାଟୁ	circulate, revolve, wheel	timid	ଠରାଏ	fearful, cowardly
twist	ଘାଟୁ, ମଧ୍ୟକୋଣ	bend, crook, curve	agreed	ପୂର୍ଣ୍ଣ	senile, elderly, ripe, old
expect	ଅପେକ୍ଷା ରାଖି	hope	bright	ତେଜସ୍ବୀ	glaring, sparkling, radiant
urge	ଆଗ୍ରହ କରା	crave, yearn, long	cruel	ଘାତକୀ	brutish, savage, callous
vacillate	ଘାଟକ ଘୋଳକ	fluctuate, oscillate	calm	ଶାନ୍ତ	cool, quiet, placid
vary	ଝିଲଝିଲ ଥାଏ	change, alter, shift, modify	casual	ଆକସ୍ମିକ	accidental
wander	ରମାଣୁ	rove, roam, loaf	certain	ସଠିକ୍	sure
worship	ପୂଜା କରା	deify, idolize, venerate, adore	cheap	ସରଳ, ଠରା	low, worthless, inexpensive
wrap	ଢାଙ୍କୁ	clothe, cover, envelope	cheerful	ଆନନ୍ଦୀ	gay, merry, joyous, happy
beautiful	ସୁନ୍ଦର	handsome, attractive, lovely	chief	ମୁଖ୍ୟ	principal, prime, main
brave	ବହାଦୁର	bold, fearless, daring	cold	ଠଣ୍ଡ	chilly, frosty, cool, winty
careless	ଦେଖିବାର	reckless, unattentive	confident	ପିଶ୍ବାସ୍ତୁ, ନିଶ୍ଚିନ୍ତ	sure, assured
clever	ହୋସିଆର	expert, smart, intelligent	considerate	ପିଆରଶୀଳ	meiditative, thoughtful
stupid	ମୂର୍ଖ	foolish, silly, dull, idiot	corrupt	ଭ୍ରଷ୍ଟ	base, low, mean, debased
eager	ଆତୁର	earnest, keen, ardent	deadly	ମତରନାକ	fatal, mortal
earthy	ଢୁନ୍ଧା	mundane, wordly, material	dear	ପ୍ରିୟ, ମୋହୁ	costly, beloved
dirty	ଗଢ଼	shabby, filthy, untidy	dead	ନିର୍ଜୀବ	lifeless, deceased, inanimate
enough	ପୁରୁ	sufficient, ample, adequate	definite	ନିଶ୍ଚିନ୍ତ	fixed, exact
eternal	ଶାଶ୍ବତ	everlasting, immortal	deformed	ଦୋଷ	distorted, misshapen
false	ଘୋଟ, ଭଗାପଟି	untrue, fictitious, bogus	delicious	ସ୍ବାସ୍ତିକ	sweet, tasteful, savoury
famous	ଜାଣିତ	well-known, notable	difficult	କଠିନ	hard, obscure, puzzling
frank	ନିମାଳସ	candid, open	docile	ନମ୍ର	meeek, mild, gentle, pilable
obstinate	ଢୁରାଗ୍ରହୀ	obdurate, stubborn	durable	ଟକାଠ	lasting, abiding, enduring
ancient	ପ୍ରାଚୀନ	old, primitive, antiquated	eccentric	ପିଚିତ	strange, odd, queer
polite	ପିଦେକୀ	courteous, civil, modest	eminent	ନୋପାତ	conspicuous, prominent
rude	ଓହ୍ଲତ	haughty, rough, gruff	empty	ଖାଲି	devoid, hollow, vacant
sad	ଓହାରି	sorrowful, gloomy, dismal	enormous	ପିଶାଳ	huge, colossal, vast
smooth	ମୁଲାଇମ	polished, sleek, glossy	equivalent	ଏକତୁଳ୍ୟ, ଏକସମାନ	equal, identical
stern	କଠକ	strict, severe, hard, stiff	spacious	ପିଶାଳ	broad, roomy
tired	ଥାକେ	wearry, fatigued, exhausted	extraordinary	ଅତ୍ୟୁତ	marvellous, wonderful
rougue	ଭୟାନ୍ୟ	rascal, knave, scoundrel	familiar	ପରିଚିତ	acquainted, intimate
weak	ନବଳ	feeble, infirm	ferminine	ସ୍ତ୍ରୀନେ ଲଗା	female, womanly
wet	ଭିଜି	damp, humid, drenched	final	ଅନ୍ତିମ	last, eventual, terminal
wise	ଠାଣ୍ଡ	prudent, judicious, discreet	frugal	କଠକସଠକ	economical, thrifty, stingy
young	ଯୁବାନ	youthful, juvenile, immature	funny	ସମ୍ଭାସ୍ୟ, ହାସ୍ୟାସ୍ୟ	amusing, humorous
useful	ଓପଯୋଗୀ	advantageous, expedient	talkative	ଘାତାଠିୟୁ	garrulous, loquacious
authentic	ଘାତାପିକ	genuine, real	glorious	ଭଲ	elevated, exalted, grand
gentle	ନାୟକ	mild, tender, kind	grieved	ଘାତା	pained, hurt, afflicted
dangerous	ଜୋଖମୀ	perilous, harzardous	healthy	ତନ୍ଦ୍ରା	sound, hygienic
obvious	ଢେଖିତ	clear, evident	heavently	ସର୍ବୋଚ୍ଚ, ଦିବ୍ୟ	celestial, divine
conventional	ପାରମ୍ପରିକ	traditional, customary	heavy	ଭାର	wighty, burdensome
sly	ତୁରା	cunning, crafty, decietful	humane	ଢାୟା	forgiving, merciful, kind
savage	ଞ୍ଗାଳି	barbarian, uncivilized	impressive	ପ୍ରଭାବକ	arresting, commanding
lawless	ଗେହାଧେରା	illegal, unlawful	incessant	ଅପିରତ	ceaseless, constant
vacant	ଖାଲି	void, empty	incongruous	ପିସାଠା	discrepant
rare	ଅସାମାନ୍ୟ	scarce, uncommon	indispensable	ଅନିଘାରି	essential, fundamental
brief	ଢୁଣ୍ଡ	short, concise, terse	indolent	ଆଳସ୍ୟ	lazy, idle, slothful, sluggish
annual	ଘାପିକ	yearly	industrious	ମହେନତୁ	busy, diligent
awkward	କଢ଼ା	clumsy	injurious	ନୁକ୍ଷାଣକାରକ	damaging, harmful

innocent	નિર્દોષ	blameless, faultless	zealous	ઉત્સાહી	ardent, eager, fervent
insolent	ઉદ્દત	arrogant, impudent	profound	ગહન	penetrating, deep, solemn
instinctive	સાહજિક	impulsive, willing	precise	ચોક્કસ	accurate, exact, distinct
invulnerable	અજય	invincible, unconquerable	sudden	ઓચિંતુ	abrupt, unexpected
irritable	ચીડિયું	excitable, peevish, petulant	popular	ઓચિંતુ	known, familiar, favourite
languid	નબળું	feeble, faint, weak	ability	કાર્યક્ષમતા	capacity, skill, competence
latent	સુસુપ્ત, ગુપ્ત	concealed, dormant	anger	ગુરુઓ	rage, wrath, resentment
learned	હોશિયાર	intelligent, scholar	caution	ચેતવણી	warning
legitimate	કાયદેસરનું	authentic, genuine	content	સંતોષ	satisfaction
lanent	ઉદાર	forgiving, clement, humane	deceit	છેતરપિંડી	fraud, deception
lucky	ભાગ્યશાળી	fortunate, favoured	face	ચહેરો	countenance, complexion
monotonous	કંટાળાજનક	boring, dreary, dull	fear	ડર	alam, horror, fright
miraculous	અદ્ભૂત, ચમત્કારિક	marvellous	joy	આનંદ	mirth, delight, revelry
numerous	અસંખ્ય	diverse, manifold, many	joke	મજાક	jest
oblivious	ભૂલકણું	unmindful, heedless	maxim	સૂત્ર, કહેવત	saying, proverb, aphorism
paradoxical	પિરોદાભારી	contradictory, contrary	news	સમાચાર	tiding
piteous	દયાજનક	pitiable, pathetic, moving	patience	ધીરજ	fortitude, preservance
plausible	શક્યતાવાળું	likely, possible, probable	poverty	ગરીબાઈ	penury, destitution
preposterous	હારચારપદ	absurd, nonsensical	quarrel	ઝઘડો	dispute, squabble
prejudiced	પૂર્વગ્રહવાળું	biassed	priority	અગ્રિમતા	preference
quick	ઝડપી	brisk, hasty, speedy	hatred	તિરસ્કાર	condemnation
rational	બુદ્ધિ કે તર્કને લગતું	intelligent, reasonable	malice	ઈર્ષ્યા	ill-will
rebellious	બળવાખોર	defiant, refractory	magician	જાદુગર, તાંત્રિક	sorcerer
royal	રાજાને લગતું	kingly, courtly, regal	wisdom	જ્ઞાન, સહાયણ	knowledge, learning
relative	સંબંધી	kindred, kinsfolk	bravery	બહાદુરી	courage, gallantry
relaxed	મુક્ત, હળવાશભર્યું	pleasing, restful	deference	આદર	reverence, respect
reliable	વિશ્વસનીય, ખાતરીવાળું	certain, trusty, trustworthy	vairance	વિભિન્નતા	variety, variation
reluctant	નાખુશ, અનિચ્છાવાળું	disinclined, hesitant	pain	દુઃખ	grief, sorrow, agony
repentant	પસ્તાવો થાય તેવું	penitent, remorseful	restraint	નિયંત્રણ	constraint
ruthless	નિર્દય, ઘાતકી	barbarous, brutal, cruel	emblem	પ્રતીક	symbol
sensitive	લાગણીશીલ	perceptive, emotional	adversity	આહત	calamity, misery, hardship
sharp	તીક્ષ્ણ	keen, pointed	envy	ઈર્ષ્યા	jealousy
shy	શરમાળ	bashful, reserved, coy	error	ભૂલ	mistake, blunder
sick	માંદું	ailing, ill, diseased	bias	પૂર્વગ્રહ	prejudice
stable	ઢઢ, સ્થિર	constant, firm, steady	enemy	દુશ્મન	foe, antagonist, adversary
superficial	ઉપરચ્છતું	frivolous, shallow	accident	અકસ્માત	mishap
tainted	કલંકિત	contaminated, spoiled	admiration	પ્રશંસા	appreciation, praise
temporal	દુન્યવી, ઐહિક	mundane, earthly	ambition	મહત્વાકાંક્ષા	aspiration, desire
transient	ક્ષણભંગુર	ephemeral, temporary	fate	નસ્તીબ	fortune, luck, destiny
turbulent	તોફાની, વાવાઝોડા જેવું	windy, stormy, roaring	friend	મિત્ર	comrade, companion
ugly	બેડોળ, દૃષ્ટાજનક	deformed, repulsive	combination	જોડાણ	union, association, league
pretentious	દંભી	feigned, showy	despair	નિરાશા	dejection, depression
prolific	બહુફળદાયી	bountiful, plenteous	destruction	વિનાશ	ruin, annihilation
valuable	કિંમતી	costly, expensive, dear	disease	રોગ	malady, sickness, ailment
vertical	ઉદર્વ, શિરોલંબ	perpendicular, upright	disgrace	અવકૃપા	dishonour, shame
vigorous	ઉત્સાહી	active, energetic, spirited	battle	લડાઈ	fight, combat, duel, struggle
virulent	ઢેષયુક્ત, ઢેષી	hostile, malevolent, malicious, spiteful, wicked	energy	શક્તિ	strength, vigor, capacity
violent	હિંસક	furious, raging, wild	enjoyment	આનંદ	pleasure, joy, gladness
volumary	સ્વૈચ્છિક	automatic, instinctive	entertainment	મનોરંજન	amusement, recreation
wealthy	સમૃદ્ધ	affluent, rich, well-to-do	example	ઉદાહરણ	sample, illustration
witty	હાજર જવાબી	talented, smart, ingenious	inquiry	તપાસ	query, investigation
			success	સફળતા	achievement, victory

fault	ખામી, દોષ	defect, flaw	decoration	શણગાર	ornamentation, adornment
fidelity	વફાદારી	devotion, constancy, loyalty	alien	વિદેશી	foreigner, outsider, stranger
benefit	લાભ	profit, advantage, gain	passion	ભાવ, લાગણી	affection, emotion, feeling
garment	વસ્ત્ર	clothing, array, attire, dress, grab, vestment, apparel	perception	સમજણ	apprehension, understanding
generosity	ઉદારતા	charity, humanity, kindness, magnanimity	permission	પરવાનગી	leave, liberty, permit
hallucination	ભ્રમ	fantasy, illusion, phantasm	petition	અરજ	appeal, law-suit
faith	વિશ્વાસ	trust, confidence	request	વિનંતી	plea, entreaty, supplication
hurt	ઈજા, ગુકશાન	damage, detriment, injury	introduction	પ્રસ્તાવના	preface, foreward, prologue
dea	વિચાર	concept, thought, notion	belief	માન્યતા	precept, creed, doctrine
imitation	નકલ	copy, duplicate, replica	pressure	દબાણ	force, compression
occupation	વ્યવસાય	profession, employment	pretension	દંભ	semblance, affection
labour	મહેનત, કામ	toil, work	period	યુગ	age, era, epoch
lethargy	આળસ	lassitude, idleness	property	સંપત્તિ	belongings, possessions
mind	મગજ, મન	brain, psyche	proportion	સમતુલા	balance, equilibrium
monument	સ્મારક	memorial	protection	રક્ષણ	defence, shelter, shield
temper	સ્વભાવ	disposition, temperament	provision	રૂંડ	fund, reserve, store
marriage	લગ્ન	matrimony, wedding, nuptial	purpose	હેતુ	aim, end, goal, object
diet	ખોરાક	food, meal, victuals	revenge	વેર	vengeance, retribution
objection	વિરોધ, અમાન્યતા	difference, dissent	riddle	કોયડો	enigma, problem, puzzle
opulence	સમૃદ્ધિ	affluence, money, riches	ritual	વિધિ	rite, ceremony
origin	ઉદ્ભવ	birth, source	salary	પગાર	wages, payment, earning
			treaty	જોડાણ, સંધિ	alliance
			zeal	ઉત્સાહ	enthusiasm

19

ONE WORD SUBSTITUTION

Secular:

Pertaining to religion - ધર્મસંબંધી.

Ascetic:

Saint - તપસ્વી.

Gratuity:

A free gift - એરિછકદાન.

Perpetuate:

To make perpetual - સ્થિર કરવું.

Celibacy:

Unmarried life - કુવારાપણું.

Excruciating:

Painful - દુઃખનું કારણ.

Coerce:

To compel - વિવશ કરવું.

Digress:

To stray - વિષયાંતર થવું.

Irreproachable:

Faultless - નિર્દોષ.

Elucidate:

To explain - વ્યાખ્યા કરવી.

Indictment:

A formal charge of crime - આરોપ.

Efficacious:

Energetic - સક્રિયતાવાન.

Congenital:

Existing from birth - જન્મજાત.

Espionage:

A practice of employing spies - જાસૂસ નિયુક્ત કરવો.

Combustible:

Capable of being burnt - જ્વલનશીલ.

Blasphemy:

Impious speech - ઈશ્વનરી નિંદા.

Sterilize:

To destroy bacteria - કિટાણું રહીત કરવું.

Bellicose:

Inclined to fighting - લડવાની આદત વાળો.

Retrospective:

Looking back on past action - કરેલા કાર્યનું અવલોકન.

Antiseptic:

Preventing decay - અપવિત્રતા નાશક.

Platitude:

Triteness - તુચ્છતા.

Remuneration:

Reward - પારિતોષિક.

Undulate:

To vibrate - લહેરાવું.

Extricate:

To release - બહાર પાડવું.

Narcotic:

inducing sleep - નિદ્રાને ઉત્તેજન આપનારું.

Desecrate:

To outrage - અપવિત્ર કરવું.

Somnambulist:

One who walks during sleep - નિંદ્રમાં હાલતું હોય તેવું.

Excavate:

To dig out - ખોદવું.

Sleeping partner:

Inactive partner - સુષુપ્ત ભાગીદાર.

Impartial:

Fair - પૂર્વગ્રહ વગરનું.

Minimise:

To make short - સંક્ષિપ્ત કરવું.

Callous:

Hard - કઠોર.

Irrevocable:

Unalterable - બદલી ન શકાય તેવું/અખંડ.

Explicit:

Clear - સ્પષ્ટ.

Embarrassment:

Perplexity - ગભરાટ.

Impenetrable:

Imperious - અથાગ.

Authentic:

Trustworthy - વિશ્વસનીય.

Irrepressible:

Which can't be pressed - જેને દબાવી ન શકાય તેવું.

Botany:

A branch of science making study of plants - વનરૂપિત શાસ્ત્ર.

Aviary:

A place where birds are kept - પક્ષીઘર.

Toxic:

Pertaining to poison - ઝેહરીલું.

Granary:

A place where food grain is kept - અનાજ ઘર.

Anomaly:

irregularity - અનિયમિતતા.

Parasol:

small umbrellas - નાની છત્રી.

Omnipotent:

Almighty - સર્વશક્તિમાન/ઈશ્વર.

Jeopardize:

To hazard - આપત્તિમાં નાખવું.

Deliberate:

Well considered - સમજી વિચારીને.

Vacillate:

To oscillate - વિચલિત થવું.

Intimidate:

To create fear - ડરાવવું.

Aggravate:

To make more severe - તીવ્ર કરવું.

Truism:

Self-evident truth - સ્વયંસંપૂર્ણ સત્ય.

Matricide:

One who kills his own mother - માનો હત્યારો.

Dilogy:

A phrase with two meaning - દ્વિઅર્થી શબ્દ સમૂહ.

Amnesty:

Act of oblivion - વિસ્મૃતિ.

Synchronize:

To cause to agree in time - સમય સાથે સહમત થવું.

Innumerable:

Countless - અસંખ્ય.

Explicable:

Admitting explanation - વ્યાખ્યા યોગ્ય

Domicile:

A dwelling place - ઘર.

Sanatorium:

A health centre - ટીબીના રોગીનું દવાખાનું.

Enunciate:

To declare - ઘોષણા કરવી.

Maiden:

Virgin - કુંવારી.

Extempore:

A speech without premeditation - તાત્કાલિક બોલવામાં આવેલા વિચારો.

Bankrupt:

An insolvent person - દેવાળીયો.

Illegible:

Indistinct - અસ્પષ્ટ.

Ineligible:

Not eligible - અનૌચિત.

Honorary:

A post without salary - માનદ.

Sinecure:

Getting salary with o work - કામ કર્યા વગર પૈસા લેવા.

Verbose:

Prolix - નિરર્થક.

Verbatim:

Word for word - પદાનુપદ.

Irreparable:

Not able to be rectified or regained - પાછું ન મળે તેવું.

Fatalist:

Believing in fate - ભાગ્યવાદી.

Fatal:

Resulting to death - દર્દનાક.

Inevitable:

Which can't be avoided - જે ટાળી ન શકાય તેવું.

Irrelevant:

Not concerned - અસંબંધિત.

Incredible:

Unbelievable - અવિશ્વસનીય.

Parasite:

A hanger on - પરજીવી.